kılavuzumuz bilimsel sosyalizm, silahımız partimizdir

çark başak

türkiye işçi partisi merkez yayın organı

yıl:1 sayı:7 16mayıs 1976pazar 150kuruş

İKİNCİ YILA GİRERKEN

“ Türkiye haritasında, birinci yılda örgütlendiğimiz illerle, ülkenin sanayi bölgeleri üst üste çakışmaktadır. Bu durum, bir yandan, Partinin örgütlenmede sanayi merkezlerine ağırlık verme politikasının, öte yandan da, işçilerin yoğun olduğu yerlerin sosyalist örgütlenmeye en yatkın, hatta çoğu kez kendiliğinden istekli oluşunun bir sonucudur. ”

Behice BORAN
Genel Başkan

Yıldönümleri yalnız kutlama günleri değil, geride bırakılan yılın bir bilançosunu çıkarmak zamanlarıdır da. Partimizin birinci yıl dönümünde bu yapıldı. Spor Sergi Sarayı'nın girişini süsleyen harita ve grafikler Parti'nin örgütlenme durumunu, üye ve yöneticiler bileşimini dile getiriyordu; dergi, gazete, kitapçıklar köşeleri ise Parti'nin yayın yoluyla bir yıllık propaganda ve eğitim çalışmalarını belirtiyordu. Genel sekreter Nihat Sargın arkadaşımızın geçen sayıdaki yazısı da geçen yılın Parti açısından özlü bir değerlendirmesiydi.

Bir Mayıs İşçi Bayramı ve Parti'nin kuruluş yıldönümü kutlamasının kendi başına, Parti örgütü açısından önemi vardı. Bir yıllık genç bir kuruluşun, çoğunluğu genç, parti deneyimi henüz yetersiz üyeleri ve alt kademeler yöneticileriyle böyle bir toplantıyı böylesine düzenli bir biçimde tasarlayıp gerçekleştirmesi bir başarıydı. Örgüt iyi bir sınav verdi. Daha önceki Ankara, Bursa, İzmir, Gaziantep toplantıları da aynı nitelikte birer sınavdı, hepsi başarılı geçti ve İstanbul toplantısıyla doruk noktasına ulaştı.

Bu toplantılar aynı zamanda Türkiye İşçi Partisi'nin kamuoyunda saygınlığının, ciddi bir kuruluş olarak kabul edilişinin işaretini veriyordu. Toplantıların, hele Spor ve Sergi Sarayı'ndaki gibi çok kalabalık, coşkulu bir toplantının düzenli ve disiplinli geçişinde bu saygınlığın, bu kabul edilişin de hiç kuşkusuz bir rolü vardı.

Parti ve partililer olarak geride bıraktığımız birinci yılımızdan ve onu noktalayan büyük kutlama toplantımızdan haklı bir övünç duyabiliriz. Ama bu övünçle gevşeyip çalışmalarımızı yavaşlatacak değiliz. Tam tersine, başarılı bir yılın verdiği güvenle çalışmalarımızı, olanaklarımızın ve enerjimizin sınırlarını zorlayarak hızlandırmamız gerek. Gelişme hızımız mutlak yükselmelidir. Önümüzdeki aylarda, Ekim 1977 seçimlerine girebilmek için yasanın şart koştuğu örgütlenme düzeyine erişmeye çalışacağız. Seçimlere girebilme hakkını kazanmak kendi başına bir önem taşıyacak, örgütlenmeyi geliştirme yolunda yeni bir menzil taşı olacaktır.

Ülke kamuoyunda Parti daha da ağırlık kazanacaktır. Seçime fiilen girip girmeme, veya hangi ölçüde girme sorunu ayrı bir sorundur. Zamanı geldiğinde, Parti'nin yetkili organı durumu değerlendirip en uygun kararı verecektir.

Türkiye haritasında, birinci yılda örgütlendiğimiz illerle, ülkenin sanayi bölgeleri üst üste çakışmaktadır. Bu durum, bir yandan, Partinin örgütlenmede sanayi merkezlerine ağırlık verme politikasının, öte yandan da, işçilerin yoğun olduğu yerlerin sosyalist örgütlenmeye en yatkın, hatta çoğu kez kendiliğinden istekli oluşunun bir sonucudur. Sanayi bölgesinde yeralmıyan, ama 1970 öncesinden farklı olarak modern bir fabrikaya kavuşmuş olan Giresun'da partinin örgütlenmesine ilk ağızdan işçilerin katılmış ve il örgütü yönetiminde görev almış olmaları da bu gözlemi doğrulamaktadır.

Sanayi bölgelerine ağırlık verme politikası sürdürülecektir, ama bu, örgütlenme potansiyeli, olanağı olan diğer il ve ilçelerin ihmal edileceği, buralarda örgütlenmenin geciktirileceği anlamına gelmez. Parti üyelerinin kişisel ilişkileri, çevreleri bulunan il ve ilçe merkezleriyle temas kurma ve buralarda Partiyi örgütleme ortamını oluşturma çalışmalarına zaman kaybedilmeksizin başlanmalıdır. Parti örgüt kademeleri kadar tek tek Parti üyeleri de kendilerini bu konuda görevli bilmeliler, bilgi vererek ve yetkili kılındıklarında, temas kurarak yönetim kurullarına ve parti görevlilerine yardımcı olmalıdırlar.

İkinci yılımızda örgütlenme kırsal bölgelere, köylü kitlesine doğru da uzanmalıdır. Sanayi bölgelerindeki Parti örgütleri, çevrelerindeki kırsal alanla ilişki ve oralarda köprübaşları kurmalıdır. İşçilerin büyük çoğunluğunun köylü kökenden olması bu ilişki ve köprübaşlarının kurulmasında yardımcı bir unsur olabilir. Kırsal bölgelerde Parti çalışmalarının öncelikle yöneleceği kesimler, sırasıyla : 1) — tarım işçileri, 2) — yoksul köylüler, 3) — küçük üreticiler olacaktır. Tarım işçileri, özellikle sürekli tarım işçileri, işçi sınıfı kapsamı içindedir; diğerleri ise, birbirinden değişik ölçülerde işçi sınıfının müttefiki olacak sınıflardır. Büyük işletmeler ve sermaye karşısında orta üreticilerin karşılaştığı kredi, pazarlama, gübre v.b. sorunlarla da ilgilenilmeli, haklı olan talepleri savunulmalı, bu kitle de işçi sınıfı hareketine yaklaştırılmaya çalışılmalıdır. Köy-kent ayırımını ve bölgeler arası eşitsizliği ortadan kaldırmak sosyalizmin temel amaçları arasında olduğundan, bu ayırımı ve eşitsizliği azaltıcı tüm ekonomik, sosyal, kültürel istek ve tedbirler savunulacak, desteklenecektir.

Ve nihayet, ikinci yıla başlarken önümüzdeki görevlerden biri de Parti için eğitimi düzenli ve uyumlu bir biçimde yaymak ve derinleştirmektir. Birinci yılın son aylarında rayına oturmaya başlıyan eğitim çalışmalarının önümüzdeki yıl böyle bir gelişme göstereceğinin belirtileri şimdiden görülmektedir. Bu alanda gözlediğimiz olumlu bir durum bir kısım yerel örgütlerin girişkenliği, dinamizmidir. Yerel girişkenlik ve olanakların merkezden yönlendirilmesi ve tamamlanmasıyla hem genel ve ortak konu ve sorunları kapsıyan, hem de yerel ihtiyaçlara cevap veren bir eğitim uygulaması biçimlendirecektir. Örgütlenme ve eğitime yardımcı olarak uzunca süreli teorik bir dergi ile işçi ve emekçi kitlelere yönelik daha kısa süreli bir gazete çıkarılması da ikinci yılın gündemindedir.

ÖRGÜT HABERLERİ

işçi sınıfının uluslararası dayanışması ve 1 mayıs

- DÜNYA İŞÇİ SINIFININ BİRLİĞİ
- SERMAYE VE GERİCİLİK ULUSLARARASIDIR
- İŞÇİ SINIFININ ULUSLARARASI DAYANIŞMASINDAN TÜM EMEKÇİLERİN ULUSLARARASI DAYANIŞMASINA
- İŞÇİ SINIFININ ULUSLARARASI DAYANIŞMASININ TEMEL İLKELERİ
- YURTSEVERLİK VE ULUSLARARASI DAYANIŞMA
- 1 MAYIS

Eğitim, Bilim, Araştırma büromuz tarafından 1 Mayıs için yukarıdaki broşür hazırlanmış ve satışa çıkartılmıştır.

KARTAL İLÇESİNİN YAYINLADIĞI BİLDİRİ

TİP Kartal ilçesi, Kartal bölgesindeki işçi sınıfına yöneltilen somut baskıları dile getiren bir bildiri dağıttı. Bildiri özetle şöyledir :

Burjuvazinin ve Milliyetçi Cephe iktidarının asıl hedefi işçi sınıfıdır. Şiddet hareketi işçilere yönelmiştir. Seydişehir ve Tariş'te işçilere saldıranlar bölgemizde de Elka ve Diktaş işçilerine saldırmışlar ve grevleri kırmak istemişlerdir. Ayrıca, Silvan'da, Çapamarka'da, Üçsom'da, Demirer'de ve Çayırova Cam'da, patronlar haklarını arayan bilinçli işçileri işten çıkararak toplu sözleşme görüşmelerini ve greve gitme hareketlerini engellemek ve kırmak istiyorlar. Dikkat edilirse işyerlerinde başgösteren anlaşmazlıklar hemen hep sendika seçme sorunundan veya işçilerin haksız işten çıkarılmalarından doğmaktadır.

Birkaç ay içerisinde Termo, Sevil Aliminyum Profil işyerlerini kanunsuz şekilde kapatan ve işçileri sokağa atan patronlar aynı oyunu Eğe Sanayii işyerinde oynamak istiyorlar. Ancak Eğe Sanayii işçilerinin bilinçli ve kararlı mücadelesi karşısında patronların bu oyunu mutlaka bozulacak ve Eğe Sanayii işçileri başarıya ulaşacaktır. Birçok fabrikalarda da toplu sözleşme görüşmeleri uyuşmazlıkla sonuçlanıyor ve işçiler greve hazırlanıyor. Cam işkolunda işçilerin üzerinde büyük oyunlar oynamak isteniyor. Tekel durumunda olan İş Bankası, artan hayat pahalılığı karşısında tüm işçilere 1973 sözleşmesindeki haklardan daha fazlasını vermemekte direnerek, işçileri açlığa mahkûm etmek istiyor.

... **Bağımsızlık, Demokrasi ve Sosyalizm** mücadelemiz kısa vadeli bir mücadele, Milliyetçi Cephe hükümetinin ömrü ile sınırlı bir mücadele değildir. Mücadelemiz, faşist eğilim ve odakların toplumda tamamen etkisiz kılınmasına ve bütün engellerin temizlenmesine kadar devam edilecek uzun süreli bir iştir. Uğrunda sürekli, tutarlı ve sebatlı mücadele verilecek onurlu bir iştir.

Bunun bilincinde olarak hep birlikte,

Toplumun demokratikleşmesi için ileri!

BAĞIMSIZLIK, DEMOKRASİ, SOSYALİZM İÇİN İLERİ!

Halkımızı aydınlık yarınlara götürecek yolda ileri!

Giresun'lu partililer 1 Mayıs'ı karakolda karşıladılar

1 Mayıs kutlama hazırlıkları başta İstanbul olmak üzere Türkiye'nin birçok ilinde düzenli olarak yürütüldü. Bu hazırlıklar esnasında aralarında partililerin de bulunduğu DİSK'e bağlı birçok sendikacı, işçi göz altına alındı.

Bunların bir örneği Giresun'da görüldü.

1 Mayıs işçi bayramını ve TİP'in kuruluşunu kitlelere en iyi biçimde duyurmak amacıyla Giresun İl örgütü, 1 Mayıs işçi bayramını kutlayan bir bildiri dağıttı.

1 Mayıs'ın anlam ve önemini Giresun'lulara anlatmaya çalışan Giresun'lu TİP'liler güvenlik kuvvetlerince engellenmek istendi. Partililer gözaltına alındı. 1 Mayıs sabahı serbest bırakılan partililer hakkında Bulancak (Giresun) C. Savcılığı yasal bir parti olan TİP'in propaganda yapmasının yasaya aykırı bir ciheti bulunmadığı, gerekçesiyle takipsizlik kararı verdi.

1 Mayıs'ı sanayi sitesi inşaatında çalışan işçilerle birlikte kutlayan Giresunlu TİP'lilerin il örgütü olarak Giresun'da dağıttıkları bildiri şöyledir :

1 MAYIS İŞÇİ BAYRAMI
BÜTÜN EMEKÇİLERE KUTLU OLSUN

1886 yılı 1 Mayısında, çalışma gününün 8 saat olması uğrunda işverenlerin karşısına bir yumruk gibi dikilen Amerikan işçilerinin bu şanlı direnişi, bütün Dünya emekçilerinin örnek dayanışması ile sonuca ulaşmıştır.

Büyük bir işçi kitlesinin, çalışma gününü 8 saate indirmek amacıyla 1 Mayısta başlattıkları eylem önce tüm Amerikayı kaplamış sonra diğer ülkelerin emekçileri tarafından Dayanışma Grevleri ile desteklenmiştir.

Haklarını almakta yiğitçe direnen Amerikan işçilerinin üzerine her türlü baskı ve terör uygulanmış, işçilerin yüzlercesi yaralanmış, tutuklanmış ve işçi liderlerinden dördü idam edilmiştir.

Kan ve teröre rağmen, Ekonomik mücadelesini sürdüren işçilerin direnişini. Almanya, Fransa ve İngiltere'deki Emekçilerin, Grev ve Yürüyüşlerle desteklemesi karşısında Patronlar teslim olarak 8 saatlik iş gününü kabul etmişlerdir.

Bu nedenle, bu hakkın alınışının başlangıç tarihi olan 1 Mayıs'ı İŞÇİLERİN, EMEKÇİLERİN BAYRAMI OLARAK KUTLUYORUZ.

1 Mayıs'ta ve sonraki günlerde İŞÇİLER, güçlerini birleştirdikleri zaman, neler yapabileceklerini göstermişlerdir.

1 Mayıs aynı zamanda, ülkemizdeki işçiler ve tüm emekçiler açısından kendi Partileri olan TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİNİN de KURULUŞ YILDÖNÜMÜ olması nedeni ile de büyük önem taşımaktadır.

Bu nedenle 1 MAYISI ÇİFTE BAYRAM OLARAK KUTLUYORUZ!

Yaşasın, işçilerin, köylülerin ve tüm çalışanların örgütlü mücadelesi...

Yaşasın Türkiye Emekçilerinin Siyasal Örgütü: TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ

TİP Giresun İl Örgütü
adına
İl Başkanı Şansal Dikmen

HABERALMA, PROPAGANDA VE BASIN BÜROMUZ TARAFINDAN 1 MAYIS İÇİN HAZIRLANAN POSTER VE PUL SATIŞA ÇIKARTILMIŞTIR.

ANTALYA'DA MİTİNG VE YÜRÜYÜŞ

Nisan ayının 24 ünde Antalya'da güçlü bir kitle gösterisi düzenlendi. Antalya'daki kitle örgütlerinden TÖB-DER, TÜM-DER, TÜS-DER, TMGT, ANT-GÖR, GENÇ-BİR, Elektrik Mühendisleri Odası ve Makina Mühendisleri Odası temsilcilerinin katıldığı miting ve yürüyüşte binlerce işçi, emekçi ve aydın vardı. Onbinlerin üzerindeki gösterinin hazırlık ve eylem döneminde TİP'liler de aktif görev aldılar. İçinde çalıştıkları kitle örgütlerinin miting ve yürüyüşte yer almasına çalıştılar.

«Hayat pahalılığını, faşist baskı ve saldırıları, emperyalizmi protesto miting ve yürüyüşü» nde söz alan bütün konuşmacılar ağırlaşan hayat şartları, tırmanan faşizmin yoğunlaşan baskıları, işçinin köylünün, gençliğin üzerindeki baskı ve zulüm, memurların kısıtlanan ekonomik, demokratik ve siyasal hakları üzerinde durdular.

'Bağımsız Türkiye', 'Kahrolsun Faşistler', 'Kahrolsun Faşizm', 'Okullar Açılsın', 'Sendika Hakkımız - Söke Söke Alırız' sloganlarının egemen olduğu yürüyüşte kitle örgütlerinin dağıttığı ortak bildiri şöyle bitiyordu :

«Tüm çalışanların toplu sözleşmeli - Grevli sendikal hak almasıyla; köyden fabrikaya çarşıdan gecekonduya kadar herkesin örgütlenmesiyle düşünceyi yasaklayan faşist kökenli 141-142. maddelerin kaldırılmasıyla günden güne yoğunlaşan faşist saldırıların, katliamların önlenmesiyle, ve... tüm ilerici unsurların Bağımsızlık ve Demokrasi mücadelesine katılmasıyla durdurulabilir.

Kahrolsun Faşizm ve Emperyalizm.

Yaşasın tüm demokratik güçlerle eylem birliği.

BİR YILLIK ÇALIŞMANIN DORUK NOKTASI : SON HAFTA

Geçen sayımızın yayına hazırlandığı, Nisanı Mayısa bağlayan hafta, Parti'mizin bir yıllık çalışmalarının da doruk noktası oldu. Arı kovanı görüntüsündeki Genel Merkezde bir yandan üstüste yapılacak toplantıların son hazırlıkları gözden geçiriliyor, hiçbirşey rastlantıya bırakılmamak üzere her konu, bir kez, bir kez daha ele alınıyor; diğer yandan Çark Başak, 1 Mayıs broşürü, 1 Mayıs'ı simgeleyen poster, amblemler.. gibi diğer yayınların süresinde ve en iyi biçimde çıkması için elden gelen yapılıyordu. Yerel örgütlerimiz de aynı durumdaydı. Başta İstanbul ilimiz olmak üzere bütün Örgütümüz, üye ve aday üyeleriyle gerek 1 Mayıs kutlama gecesinin ve İl Temsilcileri Toplantısı'nın önemlerine yaraşır ciddiyet ve güvenlik içinde geçmesi için var güçleriyle çalışıyor, gerek hemen bütün parti üyeleri ve örgüt sorumluları Türkiye işçi sınıfının partili öncüleri olmanın bilinci ile bağlı oldukları kitle örgütlerinin yöneticileri ve üyeleri olarak DİSK'in tertiplediği 1 Mayıs yürüyüşünün ve kutlama gecesinin yarım yüzyıl sonra Türkiye'de yeniden kutlanacak bu büyük günün anlamına yaraşır olgunlukta düzenlenmesine yardımcı olmak ve mümkün olan en yüksek oranda bizzat katılmak üzere bütün olanaklarını seferber ediyordu. Otobüsler tutulup pankartlar hazırlanırken koro ve folklor ekipleri de son provalarını yapıyorlardı.

Çabalar boşa gitmedi. İster Parti içi çalışmalarıyla ilgili olsun, ister dışa dönük olsun her toplantı bir yılda alınan mesafeyi, yapılan aşamayı en çarpıcı biçimde sergileyen birer gösterge oldu ve bütün partililere Türkiye İşçi Partili olmanın onur ve gururunu bir kez daha duyurduğu gibi yeni mesafeler, yeni aşamalar için bir güç kaynağı olma görevini de gördü.

T.İ.P. TÜZÜĞÜ ANAYASA MAHKEMESİNCE AKLANDI

KURUCULAR KURULU KARARLARI :

Hafta içindeki resmi toplantıların ilki, 30 Nisan Cuma günü Genel Merkez'de yapılan Kurucular Kurulu toplantısıydı. O gün saat 17.00'de Türkiye İşçi Partisi'nin 50 kurucusu, yaşları elvermediği için kurucular arasına katılamıyan ve kurucu arkadaşlarının seçimi ile merkez yönetim ve disiplin kurullarında görev alan iki arkadaşın da katılmasıyla, bir yıl aradan sonra Kurucular Kurulu adı altında ilk kez resmen biraraya geldiler.

1 Mayıs ve Parti'nin yıldönümü dolayısıyla zaten bir araya gelecek kurucuları, Merkez Yönetim Kurulu'nun bu fırsattan da yararlanarak resmen toplantıya çağırmasının başlıca nedeni, Anayasa Mahkemesi'nin tüzüğümüzle ilgili olarak aldığı bir karardı. Mahkeme, tüzüğün il ve ilçe kongrelerinin toplanma süreleriyle ilgili iki fıkrasının altı ay içinde değiştirilmesini istemiş bulunuyordu.

İçişleri Bakanlığının tüzükle ilgili iddiaları

Olayın daha öncesi vardı. Parti kuruluş tüzüğü İçişleri Bakanlığına gönderildikten bir buçuk ay sonra, İçişleri Bakanlığı Hukuk Müşavirliği'nin, tüzüğün birçok maddelerinde yasaya aykırılık bulunduğu iddiası ile hazırladığı rapor, bu maddelerin derhal değiştirilmesi istemi ile Partimize tebliğ edilmiş, bu yapılmadığı takdirde adli mercilere müracaat edileceğinin eklenmesi de unutulmamıştır.

Bu rapora göre, Tüzük ve Program'ın incelenmesi sonucu, tüzüğün birçok maddesinde sözü edilen «parti temsilciliği», il ve ilçe yönetim kurulları ile il disiplin kurullarının kesin üye sayısının tüzükte belirtilmemiş olması ve yedeklerinin ilgili kongrelerce seçilmemesi, parti görevlilerinin atanması konusu, il ve ilçe kongrelerinin süresinin kesin olarak gösterilmemiş bulunması ve nihayet bir «zuhul» eseri olarak (tüzükte ayrıca belirtilmiş olduğu halde) ilçe denetçilerinin nasıl seçileceğinin saptanmamış olması.. gibi hususlar, Hukuk Müşavirliğince yasa'ya aykırı görülmekteydi.

Merkez Yönetim Kurulu direniyor

Merkez Yönetim Kurulu, tebliğden sonraki ilk toplantısında konuyu enine boyuna inceledi ve Tüzük'te, yasaya herhangi bir aykırılığın söz konusu olmadığı görüşünde birleşerek, Başkanlık Kurulu'nun da önerisiyle raporda ileri sürülen iddialarla ilgili görüşlerimizi gerekçeli olarak belirten bir cevap yazısının Bakanlığa gönderilmesini kararlaştırdı.

Aradan uzunca bir süre geçtikten sonra Anayasa Mahkemesi'nin bir yazısı Genel Merkez'e tebliğ edildi. Bu tebligata göre Anayasa Mahkemesi resmen talep ettiği iki onanlı tüzükle birlikte, bütün raportörlerinin tüzüğümüzü inceleyebilmeleri için ayrıca basılı tüzükten otuz adet daha istiyordu.

«Kılı kırk yaran» inceleme ve aklanma

Böylece, tüzük ve programımızın Anayasa Mahkemesi'nce titiz bir incelemeden geçirileceği anlaşılıyordu. Sonuç, Yüksek Mahkeme'nin 12/3/1976 gün ve 467 sayılı kararıyla ortaya çıktı. İçişleri Bakanlığı'nın tüzüğün birçok maddesi için yasaya aykırılık iddiasına ve bu iddialara ne ölçüde katıldığını bilemediğimiz Başsavcılığın görüşlerine karşın, Anayasa Mahkemesi tüzüğün yalnızca il ve ilçe kongreleriyle ilgili maddelerindeki benzer iki fıkrada geçen «kongrelerin iki yılı geçmeyecek aralıklarla toplanması» cümleciğine karşı çıkarak bunların kesinleştirilmesini istemekteydi.

Konu, Başkanlık Kurulu ve Merkez Yönetim Kurulu'nda görüşülerek hazırlanan değişiklik önerisi Kurucu Kurul'a sunuldu.

Tüzüğün değişen fıkraları

Kurucu Kurul'un oy birliğiyle kabul ettiği karara göre, tüzüğümüzün 30. madde birinci fıkrası ile 36. madde ikinci fıkrası şu biçimi aldı :

«Madde 30 — (Birinci Fıkra) İl Kongresi olağan olarak iki yılda bir, Merkez Yönetim Kurulu'nun mevsim koşulları ve yılın seçim yılı olması gibi nedenleri göz önünde bulundurmak suretiyle belli edeceği kongre süresi içinde İl Yönetim Kurulu'nca saptanan yer, gün ve gündemle toplanır.»

«Madde 36 — (İkinci Fıkra) İlçe kongresi olağan olarak iki yılda bir, İl Yönetim Kurulu'nun belli edeceği kongre süresi içinde İlçe Yönetim Kurulu'nca saptanan yer, gün ve gündemde toplanır.»

Görüldüğü üzere bir çok konulara yapılan itirazlara rağmen sonunda yapılan tüzük değişikliği özetle «iki yılı geçmeyecek aralıklarla toplanır» yerine «iki yılda bir ...... toplanır» denmesinden ibaretti.

Kurucu Kurul'un ilk toplantısında Merkez Disiplin Kurulu asil ve yedek üyeliğine seçilen birçok arkadaşımız, daha sonra Parti'nin il ve ilçe yönetim kurullarında aktif görev almışlar ve bu nedenle disiplin kurulu üyeliğinden ayrılmak zorunda kalmışlardı. Kurucu Kurul, tüzük değişikliğinden sonra Merkez Yönetim Kurulu'nun tavsiye listesi doğrultusunda yaptığı seçimle bu boşlukları da doldurdu.

Kurul'un toplantısı, Genel Başkanımızın, bir yıllık çalışmalarımızı özetleyen ve «önümüzdeki yaz döneminde Parti örgütlenmesinin belirli bir gelişme düzeyine çıkarılması» nın önemini vurgulayan konuşmasıyla son buldu.

1 MAYIS : BÜYÜK GÜN, AYDINLIK GECE

Kurucular toplantısının ertesi günü 1 Mayıs'tı. Yarım yüzyılı aşkın bir aradan sonra Türkiye işçi sınıfı, sendikal örgütü DİSK ve partisi TİP aracılığıyla bu büyük günü en yoğun ve anlamlı bir biçimde kutlama olanağına kavuştu. «Yürüyüş» dergisinin deyimiyle «Büyük Gün ve Aydınlık Gece» ile ilgili olarak izlenim ve değerlendirmeler diğer sütunlarımızda ayrıntılı olarak yer almaktadır. Ayrıca «1 Mayıs işçi bayramı ve partimizin birinci kuruluş yıldönümü» toplantısı, Çark Başağın önümüzdeki hafta çıkacak özel sayısının tek konusu olacaktır.

İKİNCİ İL TEMSİLCİLERİ TOPLANTISI

Türkiye İşçi Partisi ikinci «İl Temsilcileri Toplantısı», 2 Mayıs Pazar günü saat 10.30'da İstanbul Levent Çit düğün salonunda Genel Sekreter Sargın'ın yoklamasıyla çalışmalarına başladı.

Çağrılı yerel örgütler ve temsilcilikler

İkinci il temsilcileri toplantısına, tüzük uyarınca katılması gereken il başkan ve sekreterleriyle Merkez Yönetim Kurulu üyeleri dışında, Genel Merkez'ce çağrılı olarak ilçe başkanları, il ve ilçe parti temsilcileri, Parti'nin kurucuları ve Merkez Bürolarının bunların dışında kalan üyeleri de katılmaktaydı. Böylece toplantı, daha ilk anda Örgüt'ün vardığı gelişme aşamasının niceliksel görünümünü en çarpıcı biçimde yansıttığı gibi, gündem maddeleriyle ilgili raporların okunması ve yapılan konuşmaların üstün düzeyi de bunu niteliksel olarak noktaladı.

Çağrılı il ve ilçe örgütleriyle temsilcilikler alfabe sırasıyla şöyleydi :

A) İl örgütleri: 1) Adana, 2) Ankara, 3) Antalya, 4) Bursa, 5) Edirne, 6) Eskişehir, 7) Gaziantep, 8) Giresun, 9) Hatay, 10) İçel, 11) İstanbul, 12) İzmir, 13) Kayseri, 14) Kocaeli, 15) Kütahya, 16) Manisa, 17) Ordu ve nihayet kuruluş halindeki 18) Samsun;

B) İlçe örgütleri: 1) Sandıklı, (Afyon), 2) Çankaya, 3) Merkez, 4) Polatlı (Ankara), 5) Bandırma (Balıkesir), 6) Merkez (Gaziantep), 7) Kırıkhan (Hatay), 8) Bakırköy, 9) Beşiktaş, 10) Beykoz, 11) Beyoğlu, 12) Eminönü, 13) Eyüp, 14) Fatih, 15) Gaziosmanpaşa, 16) Kadıköy, 17) Kartal, 18) Şişli, 19) Üsküdar, 20) Zeytinburnu (İstanbul), 21) Bergama, 22) Menemen, 23) Merkez (İzmir), 24) Gebze (Kocaeli), 25) Seydişehir (Konya), 26) Salihli (Manisa), 27) Kdz. Ereğlisi (Zonguldak);

C) İl ve ilçe temsilcilikleri: 1) Patnos (Ağrı), 2) Altındağ, 3) Keskin (Ankara), 4) Gönen (Balıkesir), 5) Denizli, 6) Diyarbakır,

7) Develi (Kayseri), 8) Kahraman Maraş, 9) Muğla, 10 Köyceğiz (Muğla), 11) Sakarya, 12) Sivas, 13) Tokat, 14) Tunceli, 15) Zonguldak.

Böylece 30 ilimizden toplam 45 yerel örgütümüzün yöneticileri ile 15 temsilci bu toplantıya çağrılmış bulunuyordu.

Toplantıya katılma oranı % 90'ın üstünde

Toplantı açılırken, özellikle toplantı gününün seçilmesinde birinci derecede sorumlu olan merkez yöneticilerinin çoğunun kafasında bir soru işareti kıvrılıp duruyordu. Acaba bukadar yoğun çalışma ve üstüste uykusuz geçen günlerin ertesine rastlayan bu toplantı, önlenemez fiziki yorgunluğun izlerini ister istemez taşımayacak, gerek katılma oranında, gerek gündem maddelerinin görüşülmesi ve konuların değerlendirilmesinde kendisinden beklenen amaçları gerçekleştirmede tam verimli olmayacak mıydı?

Ama daha yoklama sonuçlanmadan bütün bu endişelerin boşuna olduğu ortaya çıktı. Hepsi de Parti'nin doğrudan veya yerel kurucuları olan 120'den fazla arkadaşın çağrılı bulunduğu toplantıda, zorunlu nedenlerle İstanbul'a gelemediğinden katılma olanağı olmayan birkaç üye dışında bütün yönetici ve temsilciler salonda yerlerini almışlardı; ve daha sonra görüleceği üzere büyük emekle ve ancak işin içinde olanların üstesinden gelebileceği vukufla düzenledikleri raporlarını sunmak üzere söz almaya hazırlanıyorlardı.

Yeni süreli yayınlar gündeme giriyor

Parti'nin süreli ve süresiz doğrudan ve dolaylı yayınlarının, içerik, dağıtım, satım ve diğer konularının görüşüldüğü gündemin ilk maddesinde birçok ilginç öneri arasında, Merkez Yönetim Kurulu'nun kararıyla hazırlıkları görülmekte olan urunca süreli teorik bir yayınla birlikte kitlelere hitap edecek bir organın da yayın hayatına atılması, yerel örgütlerimizin ortak istemi olarak Parti gündemine girdi.

Çalışma ekipleri : İlk denevler ve ilk başarılar

Siyasal Partiler Kanunu'nun gerekçesi hernekadar «tip statü» veya «ideal statü» hazırlamanın doğru olmadığını savunuyorsa da, yasanın birçok maddesi, Anayasanın öngördüğü demokrasiye uygun olmak kuralını çok aşan, burjuvazinin görüşleri ve o güne kadar alışılagelmiş parti anlayışı doğrultusunda sınırlamalarıyla tip statü fikrine fazlasıyla yaklaşmıştı.

Türkiye İşçi Partisi kurucuları, yasanın bu olumsuz koşullarına karşın, geçmiş dönemin deneyimlerini de devamlı göz önünde bulundurarak işçi sınıfmız ve onun sosyalist hareketinin bugün varmış olduğu gelişme düzeyine ve ilerdeki gereklerine uygun bir yasal parti örgütlenme ve biçimlenmesini gerçekleştirebilecek nitelikte bir türük ortaya koydular. (T.İ.P. tüzüğünün, diğer partilerin tüzükleriyle olduğu kadar geçmiş dönemlerin sosyalist doğrultudaki partileri ve bugünün diğer sosyalist etiketli partilerinin türükleriyle, yalnız amaç ve karakter maddesiyle değil, parti yapısını ve işleyişini belirleyen teknik görünüşlü maddeleri bakımından da karşılaştırılması, herhalde çok ilginç ve anlamlı sonuçlar verecektir.)

«Çalışma ekipleri» sistemi, yukarda belirtilen doğrultuda, tüzüğümüzün başlıca ve belki de birincil özellikleri arasındadır. Çalışma Ekipleri Hakkında Genelge'nin, bu ekiplerin niteliği ve kapsamıyla ilgili sözlerini hatırlayalım:

«Tüzüğün 38. maddesindeki tanım uyarınca her çalışma ekibi, bir çalışma ve eğitim birimidir. Buna göre, çalışma ekibi, yığınlar içinde, toplumsal yaşamın çeşitli kesimlerinde görev yapan, görevli bulunduğu çevreye Parti'nin sesini ve eylemini götüren, Parti'nin bu çevre içinde örgütlenmesini geliştirmeyi baş görev sayan ilk çalışma birimidir. Görevli bulunduğu alan içinde onun bir parçası olarak yer alan çalışma ekibi, aynı zamanda, parti üyelerinin eylem içinde ve eyleme ilişkin olarak eğitilmelerini, aday üyelerin yetişmiş bir üye olarak Parti'ye kazanılmalarını da sağlayan bir eğitim birimidir.

Bu bakımdan çalışma ekipleri, parti yapısının temel taşları durumundadır. Parti yapısı, çalışma ekiplerinin nicelik ve niteliğine bağlı olarak gelişip güçlenecektir.

Parti'nin toplumsal, ekonomik ve politik yaşamın öncelikle en dinamik ve giderek diğer kesimlerinde yerleşebilmesi ve etkin olabilmesi, çalışma ekiplerinin yukardan aşağıya ve aşağıdan yukarıya bilinçli, disiplinli ve aktif olarak iki yönlü işlerlik kazanmasına büyük ölçüde bağlı bulunmaktadır.

Parti'nin ilçe, il ve merkez organlarının, giderek Büyük Kongre kararlarının oluşturulmasında, çalışma ekiplerinin toplum ve yaşam içinde yerleşmiş olmaları ve onların çeşitli olaylar hakkındaki haber ve değerlendirmeleri doğru ve ivedi olarak üst kademelere ulaştırmaları büyük önem taşımaktadır. Buna karşılık, bu veri ve değerlendirmelerden de yararlanarak, çeşitli kademe organlarınca alınan kararların yaşama uygulanmasında ve etkin olunmasında, Parti'nin yaşamla bağlantısını kurmak ve yığınları yönlendirmek çalışma ekiplerinin varoluş nedenidir. Kısacası; çalışma ekipleri Parti eylemini kitlelere götürürler ve oradan yaşamın sıcak ve somut olaylarını, haberleri, mali katkıları Parti'ye taşırlar, Parti'ye yeni aday üyeler kazandırırlar.

Daha üst bir organ veya kuruluşta görevli bulunmayan her ilçe üyesi ve bunların sorumluluğunda aday üyeler, mutlaka bir çalışma ekibinde görev alır.»

İkinci İl temsilcileri Toplantısı yapıldığı sırada, Parti'nin kuruluşundan bir yıl, çalışma ekipleri genelgesinin yayınlanıp ilk İl Temsilcileri Toplantısı'nda görüşülüp incelenmesinden bu yana da altı ay geçmiş bulunuyordu. İlk kurulan yerel örgütlerimizde, ekiplerin kuruluşu ile ilgili ön çalışmalar tamamlanmış, bir bölüğünde de birkaç aydanberi uygulamaya geçilmişti. Karşılaşılan ortak nitelikli sorunlar, bulunan çözümler, ilk deneylerin sonuçları ve bunların aktarılması her yönüyle ilginç olmalıydı. Merkez Yönetim Kurulu, belki bundan sonraki toplantıların devamlı bir gündem maddesi olacak olan bu konuyu özellikle toplantının gündemine aldı. Söz, yerel örgüt yöneticilerindeydi.

En dikkate değer örneklerden biri Ankara'nın Çankaya ilçesinden geldi. Yıllardır memur ve öğrenci kesiminin yerleşme ve çalışma yeri olan bu ilçede, ekiplerin oluşturulmasında ortaya çıkan güçlükler, çözümler, yeni önerilerle birlikte, bütün olumsuz koşullara karşın birkaç aylık kısa dönemde **ilçenin üye bileşiminde işçi oranın üçte bire ulaşması** ekip çalışmalarının ilk çarpıcı başarıları olarak ortaya çıkıyordu. Şöyle diyordu, ilçe başkanı M. Çulhaoğlu'nun okuduğu rapor :

«Genel Merkezin çalışma ekipleri genelgesi gereğince yapılan çalışmalar sonucu Çankaya ilçesinde 12 çalışma ekibi oluşturuldu. Kuruluş çalışmalarında bazı zorluklarla karşıya gelindi. Bu zorluklar Çankaya ilçesinin öznel koşullarından ileri gelmekteydi.

a) Çankaya ilçesi sınırları içinde, büyük işyerlerinin çok az sayıda olması (1974 sonu itibariyle 50'den fazla işçi çalıştıran işyeri sayısı: Ankara ilinde 105, bunun 12'si Çankaya sınırları içinde) buna karşılık Ankara il nüfusunun 1/3'ünden fazlasının ilçemizde oturuyor olması ve 3 üniversite, 2 akademi, çok sayıda yüksek okulun varlığı,

b) Bu durumun bir yansıması olan üye ve aday üyelerimizin sınıfsal yapısının, işyeri ve mahalle esası ilkesine uygun **doğal** ekipler kurmaya elverişli olmaması,

c) Büyük ölçüde dışardan işyeri ve mahalleye yönelik çalışma ekipleri kurulmasını zorunlu kılmıştır.

d) Ayrıca çalışma ekipleri kurulurken araştırmaya dayalı bilimsel-sayısal verilerin yeterince olmaması, **gözleme dayalı** çalışma alanları seçilmesi sonucunu doğurmuştur.

Bu koşullarda kurulan çalışma ekiplerinin, faaliyete geçtikten hemen sonra çeşitli sorunlarla karşılaşmasını kaçınılmaz saymak gerekir.

Karşılaşılan sorunlar :

Kurulan 12 çalışma ekibinden 6'sı işyerine, 6'sı mahalleye yönelik ekipler idi.

İşyerine yönelik ekipler :

1) İşyerlerine yönelik ekiplerin bazılarında 2, bazılarında 3 işçi üye veya aday üye görev almış, diğer ekip üyelikleri işçi olmayan üye ve aday üyelerle tamamlanmıştır.

2) Bazı çalışma ekiplerinde, değişik vardiyalarda çalışma, fazla mesai ve sendika toplantısı nedenleriyle çalışma ekiplerinin düzenli toplantılar yapabilmesi olanaksız hale gelmiştir.

c) Çalışma ekibi üyelerinin birbirleriyle ilk kez biraraya gelmiş olmaları, tanışma, güvenme ve kaynaşmanın belirli bir süre sonunda sağlanabilmesine neden olmuştur.

4) Çalışma ekibi birleşimi ve çalışma alanının önemi ekip içi eğitim çalışmalarının ağırlık kazanmasını gerektirmiştir. Mahalleye *yönelik çalışma ekipleri içinde* zorunlu tutulan Parti program-tüzüğü ile çıkan bütün parti yayınlarının okunup özümlenmesi işyerlerine yönelik ekiplerde daha fazla zaman almıştır. Bunun yanısıra işçi olmayan ekip üyelerinin o işyeri hakkında belli bir bilgiye sahip olabilmesi için düzenli haftalık toplantıların dışında toplantılar yapılması zorunlu olmuştur.

Çalışma ekiplerinde tespit edilen sorunlar üzerine gidilerek çözümlenmeye çalışılmıştır.

— İşlerlik kazanamayan 3 ekip feshedilmiştir. Görevlerini çeşitli nedenlerle aksatan ya da çalışma ekibine yeterince yararlı katkılarda bulunamayan ekip üyeleri görevlerinden alınmış, yerlerine başkaları görevlendirilmiştir. Böylece çalışma ekiplerine işlerlik kazandırılmaya çalışılmıştır. 8 çalışma ekibinde bu düzenlemeler yapılmıştır.

— Genel olarak haftalık sözlü raporlar iyi işlediği oranda düzenlemeler hızla yapılabilmiş, sorunlar çözümlenebilmiştir. Çalışma ekipleri, görevleri ve çalışmaları üzerine sürekli açıklamalar, partililik anlayışı konusunda uyarılar yararlı olmuştur.

— Çalışma ekibi anlayışının sağlam temellere oturabilmesi için, bir ilçe yetkilisinin bir çok ekip toplantısına katılması ve çalışmaları denetlemesi zorunlu olmuştur.

— Program-tüzük okunmasında kavramların açıklanmasından kalkarak metnin özümlenmesi sıhhatli bir yöntem olmuştur.

— Partinin toplumsal yaşamla sıkı ve

ARAŞTIRMA VE PARTİ EYLEMİ

Bilimsel sosyalist teori toplum hayatının her yönüne, mücadelemizin her alanına ışık tutar. Çünkü bilimsel sosyalist teori çeşitli bilim dallarındaki bütün geçmiş başarıların mirasçısıdır. Çünkü bilimsel sosyalist teori dünyanın dört bir bucağında emekle, can pahasına, cesaretle, inançla gerçekleştirilmiş deneylerin, başarıların ve geçici başarısızlıkların değerlendirilmesine dayanır.

Bilimsel sosyalist teori, işçi sınıfının, tüm emekçilerin öncüsü olan bu devrimci sınıfın bilincinde gereken yeri aldıkça önünde durulmaz bir maddi güce dönüşür. Bütün sorunlara doğru çözümler bulmanın anahtarı olduğu kadar, bu çözümleri gerçekleştirmenin bayrağı niteliğini alır.

Mücadelemizin kılavuzu, bu büyük gücünü, tek bir ülke ve tarihsel dönemle sınırlı olmaması ile kazanır. Bilimsel sosyalist teori **en genel, en temel ilişkilerden, gerçeklerden** yola çıktığı için tarihsel gelişmeleri açıklayabilmiş, bugünü kavramamızı sağlamış, yarının yolunu aydınlatabilmiştir. İşte öteki teorilerin de ulaşmaya çabaladıkları bu genelliği başarmakla, sınıf ideolojimiz bütün dünyada verilen devrimci kavganın biricik yön göstericisi olabilmiştir.

SOMUT DURUM - SOMUT YORUM

Bilimsel sosyalist teorinin **en genel ve en temel ilişkileri, gerçekleri** hareket noktası almasındaki başarısı, yönteminin **somut durumun somut yorumunu yapmak** oluşu ile hayata yansır. Her ülkede, her somut durumda, bu durumun yorumu için kendi öz ilişkilerine, gerçeklerine bakmak sosyalist yöntemin temelidir. Bizi ideolojik olarak güçlü yapan, **genel**'le **özel** arasındaki bu sıkı bağdır. Türkiye'ye has bir sosyalizm icat edenler de, parti programını boş yerlerine ülke isimlerinin yazıldığı klişeler sananlar da bu bağı görmemezlikten gelmektedirler.

Sapmalara düşmeden doğru tavır almanın yolu, bilimsel sosyalist teorinin ilkelerinin özümsenmesi ile, içinde bulunulan koşulların, bu somut koşullara dayanılarak yorumlanmasını bütünleştirmektir.

Somut durumun somut yorumu yöntemi bir başka açıdan daha önem taşır. Bilimsel sosyalist teori yalnızca bir yorum aracı değildir; bir **mücadele, değiştirme aracı**dır. Teorinin bu niteliğinin gerçeklik kazanması, ancak devrimci hareketin her bir örgütlenmesinde; grevinde, direnişinde, yayınımında genel ilkelerin somut yorumlar haline getirilmesi ile mümkün olur. Bu, tek tek her örgütlenmede, grevde, direnişte, yayında... içinde bulunulan koşulların bilinmesine, mücadele planının ayrıntılı olarak çizilmesine, açık hedeflerin belirlenmesine bağlıdır. Kısaca somut durumun somut yorumu ayakları havada olmayan, kitlelerin içine koparılmaz kökler salmış bir hareketin varoluş şartıdır.

PARTİ ÇALIŞMALARI VE ARAŞTIRMA

Parti yaşamında araştırma çalışmalarının yeri yukarıda özetlenen bu gerçekler tarafından belirlenmektedir. Mücadelede başarı kazanmamız ile teoriyi özümsememiz, **somut** koşulları ortaya koymamız, **bunların belirlediği** bir program çizmemiz arasında sıkı ilişki vardır. Bu somut ve açık olma ihtiyacı ise yalnız ve yalnız araştırmayla, yani emek ürünü, sistemli yorumlarla, değerlendirmelerle sağlanabilir.

Bir sosyalist parti ve onun bütün örgüt birimleri için temel doğruları yılmadan savunmak elbette en büyük görevdir. Fakat temel doğruların kendi günlük mücadele alanlarına nasıl yansıdığını belirleyerek, göstererek bu işi yapmak sonuç alıcı olabilmek için vazgeçilmez bir gerekliliktir; en az birincisi kadar önemlidir. Bu somutlama görevi yerine getirilirken, mücadelenin acil ihtiyaçları ile ilişki kaybedilmeksizin ne kadar ayrıntıya inilebilirse o kadar etkili olunur.

HER PARTİLİ BİR ARAŞTIRMACI,
HER PARTİ BİRİMİ BİR ARAŞTIRMA MERKEZİDİR

«Fabrikamda toplam kaç kişi çalışıyor, ücretleri, eğitim durumları nasıl, nerelerde oturuyorlar? İş şartları yasalarda, yönetmeliklerde belirtilen koşullara uygun mu? Fabrikamda sömürü oranı ne kadar? Fabrikamdaki işçilerin daha ileri bir sendikal ve politik bilince ulaşmalarını engelleyen özel koşullar neler? Niçin bazı arkadaşlarım CHP'ye eğilimli; onlara sınıf görevlerimizi nasıl açıklayabilirim?...

«Köyümde ve çevre köylerde tarım işçilerinin, yoksul köylülerin toplam köy nüfusu içindeki oranı ne? Toprak dağılımı nasıl? Bizim bölgeye traktör ve makina girmesinin hangi etkileri oldu? Avrupa'ya gidip geri dönenler köy halkının düşüncelerini ne yönde etkiliyorlar? Köklü ve demokratik bir toprak reformunun bu yöre köyleri için anlamı ne olur?

«Üniversitemde goşist grupların etkinliğinin maddi temelleri neler? Faşist çeteler nasıl daha geniş bir tecrit içinde bırakılabilir?

Eğitim sisteminin üretime yönelik olmasının mümkün olduğu bir düzende, benim özel eğitim alanımda bunun ilk adımları nasıl atılabilir? Üniversitemdeki öğrencilerin sınıf kökenleri nasıl bir dağılım gösteriyor?

Bir işçi, köylü, öğrenci... için **rastgele** birkaç örneği verilmeye çalışılan bu sorularla başlar araştırma. Gözlemler daha dikkatle ve sistemli olarak yapıldıkça, bunlar bilimsel sosyalist teorinin öğrettikleriyle birleştirildikçe ilerlemeler sağlanır.

Çalışma ekibinden başlayarak araştırma gerçek anlamını tam olarak kazanmaya yönelir, **örgütlü, ortaklaşa ve açık bir hedef için yapılmaya başlanır.** Her ekip üyesi aynı zamanda bir araştırmacı, her ekip aynı zamanda bir araştırma merkezidir: **ekibin görev alanını en iyi şekilde tanımak** için; karşı karşıya bulunulan **engelleri ve bunların nasıl aşılabileceğini açıkça ortaya koyabilmek için, ekip çalışmaları ile yurttaki ve dünyadaki önemli gelişmelerin** ilişkisini kurabilmek için...

Çalışma ekiplerinden başlayarak her kademedeki örgüt birimlerinin araştırma çalışmaları sırasında uymalarında yarar bulunan ilkeler ile, uzmanlık ve geniş olanaklar isteyen araştırmalar bir başka yazıda ele alınacaktır.

---

canlı ilişki kurmada, Parti'nin etkinliğini artırmada ve yığınları yönlendirmede aşağıdan yukarı, yukarıdan aşağıya iki yönlü işleve sahip olan çalışma ekipleri;

«MC DÜŞÜRÜLMELİDİR» kampanyasında bu yolda ilk adımı atmışlardır. Kampanyada bildiri ve el ilanı dağıtımı ve afişlemede bütün çalışma ekiplerinin çalışma alanlarına öncelik verilmiştir. Daha sonra Çark Başak ve yayın satışı, abone çalışmaları çalışma ekipleri için propaganda ve örgütlenmede yardımcı olmuştur.

— Kollektif çalışmanın önemi ve yararı ekip üyelerince bizzat kendi pratikleriyle görülmüştür, arkadaşlık ilişkileri ve eleştiri ile özeleştirinin önemini çalışmalardan çıkarılan somut sonuçlarla değerlendirmek imkanı sağlanmış oldu.

Son durum

Şu anda 6'sı işyeri, 7'si mahalle, 1'i araştırma olmak üzere 15 ekibimiz faaliyet halindedir.

İşyerinde yönelik çalışma ekipleri faaliyeti işçi üye ve aday üyelerimizin parti ile olan ilişkilerini geniş ölçüde arttırmıştır. Bu ekiplerin haftada iki toplantı yapmaya başlamaları ve devam çizelgelerine göre toplantılara katılmanın % 80'in üzerinde olması bir gösterge sayılabilir. Üye ve aday üyelerimizin sınıfsal yapısında işçi oranının 1/3'e ulaşması, bunun yanısıra örgütlenmenin belli işyerlerinde yoğunlaşması işyerlerine yönelik ekiplerin sağlıklı gelişimi ve **etkin** örgütlenmenin gelişimi açısından olumludur.»

Örnekler yalnızca Çankaya'dan ibaret kalmadı elbet. Özellikle işçilerin yoğun olarak bulunduğu bölgelerin çalışma ekiplerini kurabilmiş ilçelerin de başarı grafiği hergün adım adım yükselmekte.

YAZ DÖNEMİ: ÖRGÜTLENME KAMPANYASI

Gündemin daha sonraki maddesinde temsilciler, yaz döneminde Örgütümüzün belirli bir gelişme düzeyine erişebilmesi konusunda azim ve kararlılıklarını belirttiler. Örgütlenmede mümkün olan hız ve kolaylığı sağlamak üzere değişik il ve ilçelerde oturup başka illerle şu veya bu biçimde ilişkisini sürdüren bütün partililerden yararlanabilmek için Genel Merkeze somut öneriler getirdiler.

Yaz boyunca yürütülecek örgütlenme kampanyasının yasaların zorlaması sonucu, bugüne kadar başarıyla sürdürülen örgütlenme anlayışının zorunlu olarak bir yana bırakılmasıyla değil; tersine bir yıldır sürdürülen çalışmalarla kurulan ilişiklerin ve yaratılan sağlam örgüt çekirdeğini artık örgütün kırsal alanlarda da geliştirilip yaygınlaştırılmasına imkan verecek bir düzeye erişmiş olmasından yararlanarak yürütüleceği bir daha vurgulandı.

Nihayet Parti'nin etkinliğini artırma ve örgütünü genişletme yolunda ileri sürülecek genel dilek ve önerilere sıra geldi. Kurul kararlarının oluşmasında kuşkusuz büyük katkı ve yarar sağlayacak bu dilek ve öneriler de topluca Merkez Yönetim Kurulu'nun 15 - 16 Mayıs'ta Genel Merkez'de yapacağı toplantıda ele alınacaktır.

YENİDEN GÖREV BAŞINA

1 Mayıs toplantıları dolayısıyla Genel Merkezde biraraya gelen bütün partililer, bir yıllık başarılı çalışmanın somut sonuçlarını bizzat görmenin verdiği gönül rahatlığıyla, en yoğun çalışmalarla geçen haftanın sonunda bütün yorgunluklarını unutmuş olarak işçi sınıfına ve partilerine olan inançları bilenmiş militanlar olarak yeniden örgütlerine, görevlerinin başına döndüler.

....

Çalışma ekipleri Parti yapısının temel taşları durumundadır. Her çalışma ekibi, bir çalışma ve eğitim birimidir. (Çalışma ekipleri genelgesi'nden)

1 MAYIS'I KUTLADIK

Dünya İşçilerinin birlik, dayanışma ve mücadele günü olan 1 Mayıs işçi bayramını ve Partimizin 1 kuruluş yıldönümünü kutladık. Kutlama töreninin ağırlık yanı 1 Mayıs işçi bayramı idi. Esasen bir yıl önce özellikle T.İ.P.'nin 1 Mayıs'ta kuruluşunun nedeni ve anlamı, 1 Mayıs'ın işçi bayramı olma özelliğinden geliyordu. DİSK'in düzenlediği ve yüzbinlerce işçinin, öğretmenin, öğrencinin, teknik elemanın katıldığı yürüyüş ve mitinge çeşitli sendikalar ve kitle örgütleri içinde katılan partililer daha sonra spor ve sergi sarayına taşındılar. Partimizin 1 Mayıs gecesi ile ilgili hazırlıklara katıldılar. İstanbul spor ve sergi sarayı, 1 Mayıs gecesi gerçekten önemli bir gece yaşadı. Daha önce dağıtılan davetiyelerden temin edebilen yedi bine yakın izleyicinin bulunduğu ve yaklaşık bin kişinin davetiye kalmadığı için giremeyip geri döndüğü gece son derece disiplinli geçti. Katılanların büyük çoğunluğunun işçi olduğu kutlama gecesine, ilerici, demokrat ve sosyalist aydınlar da katıldı. Akşam saat sekizbuçukta başlayan ve gece yarısı bire kadar süren toplantıda sürekli olarak partimizin tespit edip dağıttığı BAĞIMSIZ TÜRKİYE - SOSYALİST TÜRKİYE, FAŞİZME GEÇİT YOK, KAHROLSUN ŞÖVENİZM - KURTULUŞ SOSYALİZM, MC İSTİFA sloganları atıldı. Çok sayıda parti yayının, 1 Mayıs broşürlerinin, takvim, pul, poster ve rozetin satıldığı gecede, duvarları süsleyen karikatür sergileri, partinin yapısını ve gelişimini gösteren panolar vardı. İstanbul dışındaki partililerin, yerli ve yabancı konukların geldiği kutlama gecesine İstanbul Belediye Başkanı Ahmet İsvan'da eşiyle birlikte katıldı.

Program boyunca dönem dönem marşlar söyleyen Türkiye İşçi Partisi korosu ve çeşitli folklor gösterileri yapan Partinin çeşitli illerinin folklor ekipleri partililerin ve geceyi izleyenlerin takdirlerini kazandı. İstanbul, Ankara, Bursa illerinin folklor ekipleri Elazığ, Bitlis, Sivas, Antep, Artvin halk oyunlarını oynadılar. Bursa il örgütünün hazırladığı işçilerden oluşan ve işçi tulumlarıyla oynayan folklor ekibi özel ilgi gördü.

Genel sekreter Nihat Sargın açılışı yaparak, kutlama törenine katılanlara teşekkür etti, ve toplantıya katılanları, Dünyada ve Türkiye'de bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinde hayatlarını vermiş olan ve bu şerefli mücadeleye katkıda bulunup da şu anda aramızda bulunmayan ölülerimizin anısı önünde saygı duruşuna davet etti. Daha sonra Behice Boran, «Sosyalist Türkiye» sloganları ile sık sık kesilen bir konuşma yaptı. Ardından 1 Mayıs marşı ile başlayan gecede sırayla TİP kurucularından ve DİSK'e bağlı Petrol Kimya - İş Sendikası Genel başkanı Dinçer Doğu, Türkiye'deki sosyalist mücadeleye yıllardır katkıda bulunan Macit Bilge birer konuşma yaptı. Tanınmış hikâyecilerimizden ve Türkiye Yazarlar Sendikası yönetim kurulu üyesi Bekir Yıldız'ın ve tanınmış sinema yazarı Onat Kutlar'ın birer konuşma ile katıldıkları kutlama gecesinde şairlerimizden Kemal Özer, Şükran Kurdakul ve parti üyesi Afet Ilgaz birer şiir okudular. Bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm yolunda yıllardır verdiği mücadelesini müzik alanında da sazı ve sözü ile sürdüren tanınmış

sanatçımız Ruhi Su, Sümeyra ve Dostlar Tiyatrosu korosu ile birlikte gecemizi zenginleştirdi.

Türküleriyle gecemizi renklendiren partili

arkadaşımız Rahmi Saltuk ve hazırladığı bir politik güldürü ile geceye katılan Dostlar Tiyatrosundan Yavuzer Çetinkaya ve tiyatro arkadaşları son derece büyük ilgi gördü. Ölümsüz ozanımız Nazım Hikmet'in şiirlerini kendi yorumuyla okuyan büyük sanatçımız Genco Erkal geceye katılanların heyecanlarını doruğa çıkardı.

Türkiye İşçi Partisi'nin nicel ve nitel gücüne yaraşır bir şekilde geçen gecede, Genel başkanımız açış konuşmasına şöyle başladı:

> **«Arkadaşlar, bu gece bu çatı altında toplanan herkes bence arkadaştır. Onun için sizlere arkadaşlarım diye sesleniyorum.**
>
> **1 Mayıs işçi bayramı hepinize kutlu olsun arkadaşlarım. 1 Mayıs işçi bayramıdır, ama işçilerin bayramı aynı zamanda tüm emekçilerin, tüm kafa ve kol emekçilerinin, ezilen ve sömürülen, horlanan tüm halk kitlelerinin, düşün, sanat, bilim özgürlükleri kısıtlanan tüm aydınların, bugünün şartlarında can ve öğrenim güvenliği kalmamış olan gençliğimizin de bayramıdır. Yani hepimizin bayramıdır.»**

Sonra 1 Mayıs'ın anlamını ve işçi sınıfının demokratik hak ve özgürlüklerini anlatan Genel başkan konuşmasını şu sözlerle bitirdi.

> **«Burjuvazi ve egemen sınıflar bu gerçeği bilmektedirler. Burjuvazi ve egemen sınıflar Türkiye'nin Türkiye toplumunun tarihsel gidişinin sola doğru, sosyalizme doğru olduğunu bilmektedirler. Bilmekte ve korkmaktadırlar. Korku ve telâş içindedirler (Alkışlar). Gencecik hayatları söndürmeleri bundandır, işçi sınıfına saldırıları silâhlı saldırıları bundandır, sanat, düşün ve bilim hayatını, basın ve haberleşme özgürlüklerini kısıtlamak istemeleri bundandır, işçi sınıfının ve müttefiki emekçi kitlelerin bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesini önlemeye çalışmaları, set çekmeye kalkmaları bundandır, tüm şoven baskıcı uygulamaların, kışkırtmaların ayrımların nedeni bundandır.**
>
> **Ama biz biliyoruz ki ne yapsalar, faşizmi bu memlekete yerleştiremeyeceklerdir. (Alkışlar) Sosyalistler meselelere uzun vadeli bakar ve uzun vadeli hüküm verir. Faşizmin bugün tırmanmakta oluşu bizi ne şaşırtır, ne de ürkütür. Biz biliyoruz ki Türkiye'nin ve bütün dünya toplumlarının tarihsel gidişini yolundan saptırmak kimsenin elinde, gücünde değildir. Bu tarihsel doğruyu bilmenin soğukkanlı, akıllıca hesaplılığı içinde mücadelemizi sürdürüyoruz ve sürdüreceğiz. (Alkışlar) Tarihin akışının durdurulmaz ve yönünün değiştirilmez oluşu demek mekanik bir determinizme bir fatalizme kendimizi**

kaptırmak değildir asla. Tarihin akışı değişmez ve engellenmez ama, tarihin bu akışı insanların dışında oluşan bir olgu değildir. Tarihi insanlar yapar. Tarihi insan topluluklarından meydana gelen sosyal sınıflar mücadelesi yapar. (Alkışlar) Bu bilinç içindedir ki işçi sınıfımız azimle, kararla yiğitlikle yürütmektedir. Tüm sosyalistler yürütmektedir; tüm ilerici, demokratik kuvvetler yürümektedir, bağımsızlığa, demokrasiye, sosyalizme doğru.

Yaşasın bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelemiz! (Alkışlar, Sosyalist Türkiye Sloganı)

Selam dünya işçi sınıfı hareketine

Selam dünya sosyalist sistemine

Ve selam dünyanın ulusal kurtuluş hareketlerine ve savaşlarına,

Ve nihayet selam dünyanın ve Türkiyenin aydınlık geleceğine.

(Sosyalist Türkiye Sloganı) (Alkışlar).»

TİP kurucularından ve Başkanlık Kurulu üyesi Dinçer Doğu işçi sınıfının ekonomik ve politik mücadelesinin birlikteliğini vurguladığı konuşmasında :

Bugün hem işçi sınıfının bayramını hem de Partimizin kuruluş yılını kutluyoruz. Bir yıl önce bugünlerde Partimizin kurulması için çalışmalar yaparken, karşımıza birçok engeller çıkarılmak istendi ve çok şeyler söylendi. Partinin kurulamıyacağına, kurulmamasının gerektiğine ilişkin bir sürü gerekçe ileri sürüldü ve işçi sınıfının bilimi adına bir sürü ahkâm kesildi. Bunları yapanların bir kısmı 12 Mart döneminin verdiği yılgınlığa ve bezginliğe kılıf icad edenlerdi, bir kısmı da işçi sınıfının mücadelesini ekonomik mücadelenin sınırları içine hapsetmek isteyen ve işçi sınıfının ideolojik ve politik mücadelesini sadece dost meclislerinde konuşan kişilerdi. Bütün bunlara rağmen Partimiz kuruldu ve bugünlere gelindi. Yeni kurulan bir partinin hele Türkiye'nin bugün içinde bulunduğu ortam da gözönüne alınırsa, yeni kurulan bir partinin büyümesi, gelişmesi, kitleler içinde saygınlık kazanması için pek de uzun bir zaman olmayan bir yıl içerisinde Partimizin aldığı yol azımsanacak bir yol değildir. Bununla yetinecek ve övünmeyle avunacak değiliz. Önümüzdeki günlerde, aynı zaman parçası içerisinde daha uzun bir mesafe katetmek için vargücümüzle çalışacağız. İşimiz kolay değildir. Çakılsız, çamursuz, tozsuz asfaltlarda yürüyeceğimizi hayal etmiyoruz. Güçlükleri biliyoruz. Partimizin gelişmesinin kitleler arasında kök salmasının hem burjuvaziyi ve hakim sınıfları, hem işçi sınıfına ters ve maceracı gruplar hem de sosyalizm adına yola çıktıklarını iddia eden, ama işçi sınıfı ideolojisinin kitlelere malolmasını istemeyen, örgütlü mücadeleden kaçan, sosyalizmin kendilerinden sorulacağını iddia eden; sonuçta bu yolla günlerini gün edenleri rahatsız ettiğini biliyoruz (Alkışlar) Bütün bunları bilerek sağlam ve kararlı adımlarla yolumuza devam edeceğiz. Ve partimiz işçi sınıfımızın hedefine ulaşmasında rehberlik görevini sürdürecektir. Gelecek kuşaklar zor günlerde işçi sınıfının mücadelesini cesaretle, disiplinle, yüreklilikle yürütenlerle, işin rahatını seçen, topluma kendinden birşey katma fedakârlığını gösteremeyenleri birbirlerinden ayıracaktır. (Alkışlar)

Kardeşlerim, uğraşımız şan, şeref ve şöhret için değildir. Bizler çocuklarımıza bırakacağımız en iyi mirasın, onlara «babamız, anamız mükemmel bir partiliydi; hayatı boyunca toplum için, işçi sınıfının ideolojisi uğrunda, sosyalizm uğrunda mücadele vermiştir» dedirtmek olacağının bilincindeyiz (Alkışlar). Kendimiz için hiçbirşey beklememekteyiz. Bu mutlu gecemize katılan bütün dostlarımızı ve Partimizin yolunda devam etmesi için elinden gelen her türlü fedakârlığı gösteren, disiplinle bu mücadele içinde yeralan bütün partili kardeşlerimi saygı ve sevgiyle selâmlarım. (Alkışlar).

Türkiye'deki Bağımsızlık, Demokrasi ve Sosyalizm mücadelesine yıllardır katkıda bulunan Macit Bilge TİP'in I. Kuruluş yıldönümünü kutlarken şunları söyledi :

Selâm arkadaşlar, selâm dostlarım.

Daha önce değerli lideriniz Boran arkadaş bütünüyle işçi sınıfı savaşının gereklerini ve seyrini anlattı. Zaten kendisi sizin de bildiğiniz gibi bütün hayatını işçi sınıfının kurtuluş davasına adamış bir arkadaşımızdır. (Alkışlar) Ben bir konuk arkadaşınız olarak kısaca bu büyük mutlu günü kutlamak istiyorum. 1924 yılından bu yana 52 yıldır ilk defa işçi sınıfının bilinçli, dayanışma ve mücadele günü olan 1 Mayıs'ı yüzbinlerin katılmasıyla kutladık bugün ve kutluyoruz. Zor ve ağır koşullar altında bugünlere gelebildik. Ve bugünlere gelişimizde bütün devrimcilerle birlikte işçi sınıfının yasal partisi olan TİP'in büyük katkısı olmuştur. TİP'in ikinci kuruluşunu da bugün kutlamamızın mutluluğunu duymaktayız. (Alkışlar) Hepinize kardeş selâmları.

Türkiye Yazarlar Sendikası yönetim kurulu üyesi yazar Bekir Yıldız bir kafa emekçisi olarak yazarların sorunlarını, işçi ve emekçi sınıfının sorunlarıyla yazarların sorunlarının içtenliğini ve yazarların işçi ve emekçi sınıflara karşı sorumluluklarını dile getiren bir konuşma yaptı.

Tanınmış sinema yazarı Onat Kutlar da baskı ve sömürünün sinema alanına yansımalarını dile getirerek sermayeden yana bir sinema olduğu gibi emekten yana da bir sinema olduğunu, emekten yana sinemanın her geçen gün geliştiğini söyledi.

Onat Kutlar sözlerini bitirirken bütün salon «Yılmaz'a Özgürlük» diye bağırarak bu sinema emekçisininde 1 Mayısını kutladı.

1 MAYIS'IN ARDINDAN

1 Mayıs işçi bayramını ve partimizin I. kuruluş yıldönümünü kutladığımız gece Partimiz için bir dönemeç oldu. Gecenin disiplini, zenginliği, geceye katılanların nicel ve nitel durumları, çoğunlukla işçilerin ve ilerici, demokrat, sosyalist aydınların geceye katılmaları, Türkiye içinden ve Türkiye dışından gelen kutlama mesajları Partimizin örgütlenme açısından ulaştığı düzeyi ve aynı zamanda Partimizin (genişleyen etkinlik alanını) gösterdi. Bu somut durum partili arkadaşlarımızın bir yıllık çalışmalarının ürünlerinin bir göstergesidir. Bu göstergenin, tüm partili arkadaşlarımız ve parti örgütümüz tarafından tespit edilmesi ve bundan sonraki örgütlenme çalışmalarımızda önemli bir araç olarak değerlendirilmesi yararlı olacaktır. Partimizin çeşitli alanlarda eriştiği düzeyi, partililerin disiplinini ve partimiz çevresinde yurt içinde ve yurt dışında gelişen etkinlik alanını doğru bir biçimde değerlendirme ve bunları Partimizin örgütlenmesi doğrultusunda kullanma önemli bir propaganda görevi olacaktır.

Propagandanın en güzelinin ve en etkilisinin, yapılan işlere ve eylemlere dayalı olarak yürütülen propaganda olduğunu er zaman hatırlayan partililer için 1 Mayıs gecesi yararlı bir örnek olmuştur. Bu örneğin bir propaganda unsuru olarak değerlendirilmesi yararlı olacaktır.

KUTLAMA MESAJLARI

1 Mayıs işçi marşı ile sona eren TİP kutlama gecesine Türkiye içinden ve dışından bir çok kutlama mesajı geldi. Halen direnişte bulunan çeşitli işçilerden, sendikalardan, kitle örgütlerinden ve TİP örgütlerinden gelen kutlama mesajları TİP'nin yurt içinde ve dışında etkinliğinin ve saygınlığının hangi düzeye ulaştığını gösterdi.

Çeşitli fabrikalardan, işçi temsilcilerinden, sendikalardan gelen mesajlar arasında Petrol Kimya - İş Sendikası Kartal Bölge Temsilciliği, Adana Pratik Yapı - İş Sendikası Genel Merkezi, Keramik - İş Sendikası Çatalca Şubesi, Teknik Cam Fabrikası İşyeri temsilcileri, Kilsan İşçileri temsilcileri, Erdemir İşçileri adına bir grup işçi, grevdeki Evma işçileri, İstanbul PTT işçileri Üsküdar Grev Komitesi, Keramik - İş Sendikası Genel ve mali sekreterleri, Paşabahçe Şişe Cam Fabrikası işçileri adına Hür - Cam - İş Sendikası Yönetim Kurulunun bir üyesi, Cam Elyaf İşçileri adına bir temsilci, DİSK'e bağlı Sosyal - İş, Keramik İş, Baysen - İş, Turizm ve Ges - İş Sendikalarının İzmir Şube Başkanları, Topkapı Şişe Cam Fabrikası İşçileri adına temsilcilerin gönderdiği mesajlar vardı.

Tüm Öğretim Üyeleri Derneği Genel Başkanlığı, Tüm memurlar Birleşme ve Dayanışma Derneğinin çeşitli şubeleri, Bakırköy Halkçı Devrimci Gençlik Derneği, Manisa Gençlik ve Kültür Derneği, Plevne Lisesi Mezunları ve Mensupları Derneği, Çayırova Kültür ve dayanışma Derneği, Rize Kültür ve Dayanışma Derneği, Bostancı Kültür Derneği, İran'lı Demokratik Öğrenci ve Gençlik teşkilatı Türkiye Kolu Meydan ve Dumlupınar Mahalleleri Yardımlaşma ve Kültür Derneği, Bismil Kültür Derneği daha birçok kitle örgütü ile Kemal Sülker, Hasan Hüseyin, Murat Erdemli, Minnetullah Haydaroğlu gibi tanınmış sanatçılardan ve kişilerden partinin kuruluş yıldönümünü kutlayan mesajlar geldi.

Partimizin çeşitli örgütlerinden gelen mesajların yanında, yurt dışında çalışmakta olan işçilerimizden ve işçi örgütlerinden de kutlama mesajları geldi. Bunların arasında Belçika Türkiyeli İşçiler Dayanışma Örgütü Genel Sekreterliği, Avrupalı Türkiyeli Sosyalistler Birliği Genel Başkanlığı, Almanya'daki Siemens İşçileri adına Mine Çoksan, Münih'ten Mehmet Doğru, ve Türk İşçileri Eğitim Birliği Başkanlığından gelen mesajlar vardı.

KUTLAMA MESAJLARI

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ GENEL BAŞKANLIĞINA

İSTANBUL

Türkiye İşçi Sınıfının biricik partisinin kuruluşunu ve dünya işçi sınıfının birlik, dayanışma ve mücadele günü olan 1 Mayıs bayramını kutlar. Gelecek kuruluş günlerinde ve 1 Mayıs bayramlarında Bağımsızlık, Demokrasi ve Sosyalizm mücadelesinde daha ileri adımlar atarak kutlayacağımızın inancı ile tüm arkadaşların çifte bayramını kutlar, mücadelelerinde başarılar dileriz.

DİSK'e bağlı
Sosyal - İş
Keramik - İş
Baysen - İş
Turizm - İş
Ges - İş
İzmir şube başkanları.

Dünya işçi Sınıfının Birlik ve Dayanışma günü yani, günümüzün 1 Mayıs'ın tarihi önemini anlıyoruz. 51 yıl sonra yani 1976 yılının bu mutlu gününde sosyalistler olarak üzerimize düşen görevi yerine getireceğimize inanıyoruz ayrıca bizler için bu günün başka bir önemi daha var Türkiye İşçi Sınıfının tek bilimsel sosyalist örgütü olan Türkiye İşçi Partisinin 1. kuruluş yıldönümünüde kutluyoruz.

Tüm Türkiye sosyalistlerine Topkapı şişe cam işçileri olarak iletiriz.

Yaşasın 1 Mayıs birlik ve dayanışma günümüz

Yaşasın Türkiye İşçi Partisi

Selam Dünyanın ve Türkiye'nin aydınlık geleceğine

Topkapı şişe cam sanayi işçileri adına
Temsilciler
Muharrem Süme — Osman Eravcı

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ GENEL BAŞKANLIĞINA

1 Mayıs çağrınızı aldık. Genel olarak tüm dünya işçilerinin bayramını, özel olarak Türkiye İşçi Sınıfının siyasal savaşında yeni bir dönüm noktası teşkil eden Türkiye İşçi Partisi'nin birinci kuruluş yıldönümünü kutlarız. Ortak kavgamızda daha ileri mevzilere en kısa zamanda ulaşmak dilek ve azmi ile devrimci selamlarımızı sunarız.

Türkiyeli işçiler dayanışma örgütü Belçika

Genel Sekreter Namık Kemal Kara

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ GENEL BAŞKANLIĞINA

İSTANBUL

Davetiyenize içtenlikle teşekkür eder, bu mutlu günde aranızda olamadığımızdan dolayı üzüntülerimizi bildiririz.

Türkiye İşçi Partisi'ne Bağımsızlık, Demokrasi ve Sosyalizm mücadelesinde başarılar dileriz. **Saygılarımızla...**

İlham KARLIBEL
Avrupa Türkiye'li Sosyalistler Birliği (ATSB) Genel Başkanı. MÜNİH
Stuttgart, 28.4.1976

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ GENEL BAŞKANLIĞINA

İSTANBUL

Tüm faşist baskılara, sağdan ve «sol»dan yapılan tüm provakasyonlara karşın, işçi sınıfımız içinde giderek yükselen sosyalist birikimin bir üst düzeyde yeniden örgütlendiği, Türkiye İşçi Sınıfının tam gerçek öncü müfrezesi, politik partisi Türkiye İşçi Partisi'nin bu mutlu kuruluş gününün, 1 Mayıs Dünya işçi sınıfının uluslararası dayanışma günü ile çakışması, bağımsızlık demokrasi ve sosyalizm yolundaki onurlu mücadeleyi daha bir somutlaştırıyor. 1 Mayıs tüm işçi sınıfımıza ve onun öncülüğündeki Türkiye İşçi Partisi'ne kutlu olsun!

Yaşasın Türkiye İşçi Sınıfı!

Yaşasın Dünya İşçi Sınıfının Uluslararası Dayanışması!

Yaşasın Türkiye İşçi Partisi!

Türk İşçileri Eğitim Birliği -Stuttgart (TİEB)
Houptpostlagernd -7000 Stuttgart 1
Yönetim Kurulu a. Başkan
Aycan Çiğdem ÇAĞLAR

Bayramınızı ve kuruluş yıl dönümünüzü kutlar başarılar dileriz.

Simens işçileri adına Mine ÇOKSAN

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ GENEL BAŞKANLIĞINA

Faşizmin tırmandığı bu dönemde Cam işçileri üzerinde oynanmak istenen oyunları bilinçli mücadelemizle bozacağız. Ancak faşizmin ve onu doğuran kapitalizmi, işçi sınıfının politik örgütünün vereceği, Bağımsızlık, Demokrasi ve Sosyalizm mücadelesi ile tarihin çöplüğüne atacağız. Bu nedenle Dünya işçilerinin birlik, mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs işçi bayramını ve partinin kuruluş yıldönümünü kutlarız.

— Selam dünya işçi sınıfına!
— Selam Türkiye işçi sınıfına
— Selam Bağımsızlık, Demokrasi ve Sosyalizm kavgasına!

Cam Elyaf işçileri adına
Temsilci Ali ASKER

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ GENEL BAŞKANLIĞINA

Bağımsızlık, Demokrasi ve Sosyalizm mücadelesini politik örgüt olarak veren Türkiye İşçi Partisinin 1. kuruluş yılını tebrik eder, tüm işçi ve emekçilerin işçi bayramını kutlarız.

İstanbul PTT İşçileri
Üsküdar Grev Komitesi

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ GENEL BAŞKANLIĞINA

İşçi sınıfımızın mücadele bayrağını 60 gündür patronlara karşı dimdik tutmaktayız. Ancak verilen ekonomik mücadelenin siyasi mücadeleyle birleştirilmediği sürece başarıya ulaşılamıyacağının bilincindeyiz. Bu nedenle 1 Mayıs işçi bayramını ve Türkiye İşçi partisinin kuruluş yıldönümünü kutlar, verilen Bağımsızlık, Demokrasi ve Sosyalizm mücadelesinde omuz omuza olduğumuzu bildiririz.

— Selam Türkiyenin aydınlık geleceğine!
— Selam dayanana düşene!
— Selam Bağımsızlık, Demokrasi ve Sosyalizm mücadelesine

Grevdeki Evma işçileri.

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ GENEL BAŞKANLIĞINA

İşçi sınıfının ideoolojik, ekonomik ve politik mücadelesinin bütünleşmedikçe kapitalizmi yıkıp sosyalizmi kurma mücadelesinin başarıya ulaşamayacağının bilincindeyiz. Emperyalizme, faşizme ve kapitalizme karşı verilen bağımsızlık - demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin başarıya ulaşacağına olan inancımız tamdır. Uluslararası işçi sınıfının dayanışma ve mücadele günü olan 1 Mayıs İşçi Bayramını ve partinin kuruluş yıldönümünü kutlarız.

KİLSAN İşçileri Temsilcisi
HAYRETTİN GÜL

ÇARK BAŞAK'ın bu sayısında daha fazla yer kalmadığından ve ayrıca özel olarak çıkarılacak 1 Mayıs gecesi broşüründe mesajların tümü yer alacağından, geceye gelen diğer mesajlar yayınlanamamıştır.

1 MAYIS YÜRÜYÜŞÜ VE MİTİNGİ

Türkiye İşçi sınıfı elli yılın ardından 1 Mayıs işçi bayramını kutladı. Kutlama Törenleri kimi çevrelerin endişelerine, kimi çevrelerin isteklerine rağmen olaysız geçti. Provokasyon veya saldırı niteliğinde hiçbir müdahale olmadı, olamadı. Hem DİSK'in düzenlediği ve yüzbinlerin katıldığı miting ve yürüyüş, hem de işçi sınıfının politik mücadelesini sürdüren Türkiye İşçi Partisi'nin kutlama gecesi işçi sınıfının mücadele potansiyelini ve mücadele disiplinini gösterdi.

İşçi sınıfının ekonomik kitle örgütü olan DİSK, 1 Mayıs gösterisi ile Türk - İş karşısında ileri bir adım attı. İşçi sınıfına her şeyiyle ve bu arada bayramı ile sahip çıkan bir işçi örgütü olarak işçi sınıfının saygınlığını kazanan DİSK, bu bayramla Türk - İş'e büyük bir darbe vurdu. İşçi sınıfının bayramını reddeden, 1 Mayıs'ı ancak yabancı ülkelerde kutlamaya giden Türk - İş'in bir kez daha sermayeden yana olan tavrı sergilendi. Bu tavır Türk - İş'in tabanının DİSK'e doğru kaymasını büyük bir ölçüde hızlandıracaktır. İşçi sınıfı, kendi bayramını bile reddeden bir örgüt içinde daha fazla kalmayacaktır. Nitekim, 1 Mayıs gösterisi esnasında Türk - İş'e bağlı birçok işçinin törene katıldığı gözlendi. Katılamayanlar ise töreni dışarıdan gıpta ile izledi. Bu izleyiş onlara Türk - İş yöneticilerine hesap sormayı hatırlatacak, hesap sordurtacaktır.

1 Mayıs işçi bayramının böylesine güçlü bir biçimde kutlanmasının önemi, elbette bundan ibaret değil. İşçi sınıfının ve sosyalistlerin kazanımları elbette sadece Türk - İş'in niteliğinin bir kez daha sergilenmesi değil. Bunun çok ötesinde, özellikle politik anlamda önemli kazanımlar söz konusu.

Öncelikle belirtmekte yarar var işçi sınıfının bu güçlü gösterisi kısa dönemli bir gelişmenin ve çalışmanın sonucu değildir. Bu güçlü gösteri, işçi sınıfımızın yaklaşık yüzyıldır verdiği mücadelenin sonucudur. Bu süre boyunca işçi sınıfı sosyalistlerinin verdikleri örgütlü mücadelelerin sonucudur. Sosyalist hareketin yarattığı, geliştirdiği ve 1967'de TİP'lilerin kurduğu DİSK, içinde bulunan sosyalistlerin verdiği mücadele ile bu düzeye gelebilmiştir. Bundan sonra da ancak sosyalistlerin yapacağı tutarlı bir çalışma ile gerçek niteliğini koruyabilecek ve geliştirebilecektir. Bilinmesi ve unutulmaması gereken konu, işçi sınıfının DİSK'i yalnızca iyi ekonomik haklar elde ettiği için değil, özellikle DİSK'in sosyalist niteliğinden dolayı seçmekte olduğudur. DİSK, işçi sınıfının bu seçiminin gereklerine yerine getirebildiği ölçüde gücünü koruyabilir ve daha da güçlenebilir.

1 Mayıs kutlama törenlerinin diğer bir anlamı şudur. Türkiye işçi sınıfı, işçi sınıfının birlik, mücadele ve dayanışma gününü dünya işçi sınıfı ile aynı günde ve aynı heyecanla kutlamıştır.

1 Mayıs kutlama töreni aynı zamanda işçi sınıfının ve hareketinin bölünmüşlüğünü iddia edenlere en güzel ve en öğretici cevabı vermiştir. Sadece birkaç kişinin veya birkaç grubun çatışmasını işçi sınıfı hareketinin bölünmüşlüğü biçiminde yorumluyanlar, küçük burjuva aydın çevrelerdeki gruplaşmaların ve bölünmüşlüğün işçi sınıfına yansımadığını, işçi sınıfını bölemediğini gözleriyle görmüşlerdir.

1 Mayıs'ın gösterdiği diğer önemli gerçek, işçi ve emekçi sınıfların örgütlü birlikteliği, bu kesimleri temsil eden kuruluşların bir arada ve düzenli hareketi ancak işçi sınıfının fiili öncülüğü ile gerçekleştirilebilmektedir. İşçi sınıfının örgütlü mücadelesinin objektif ve sübjektif şartlarının varlığı ya da yokluğu konusundaki tartışmaların artık çok gerilerde kaldığı bugünün Türkiye'sinde, işçi sınıfının fiili öncülüğü pratik hayatta da yaşanmaktadır. Üstelik de, ancak işçi sınıfının fiili öncülüğü, diğer emekçi sınıfları çevresinde bir mıknatıs gibi çekebilmekte, tüm emekçi sınıfların birlikte mücadelesi koşulunu yaratmaktadır. Son derece iyi niyetlerle de olsa yıllardır yapılan güçbirliği çağrıları kâğıt üzerinde kalırken, böylesine bir günde yüzbinlerin bir araya gelebilmesinin en önemli nedeni budur.

Ve nihayet, işçi sınıfının üretime dayanan bilinçli disiplini karşısında provokasyon heveslilerinin etkisiz kalabileceği ve provokasyona kolay kolay niyetlenemiyeceklerini kanıtlamıştır 1 Mayıs.

GENEL BAŞKANIMIZ TMMOB GENEL KURULUNDA KONUŞTU

Genel Başkanımız Behice Boran Türk Mühendis ve Mimar Odalar Birliği Genel Kuruluna davetli olarak katıldı. Türkiye'deki altmış bin mühendis ve mimarın seçtikleri delegelerin katıldığı ve bir yıllık TMMOB çalışmalarının görüşüldüğü genel kurulda, Genel Başkanımız konuklara ayrılan dönemde bir konuşma yaptı. Faşizmin tırmanışının, faşist bir yönetim oluşturulmasının, sivil kesimde ve orduda bilinçli olarak yürütüldüğüne değinen Genel Başkanımız daha sonra solun birliği sorununu değerlendirerek şunları söyledi :

Sol kanattaki belli başlı örgütler, akımlar arasında bir beraberlikten söz edebilmek için mutlaka bu örgütler temsilcilerinin bir yuvarlak masa etrafında oturup görüşmeleri, sonunda bir protokol, ortak bir program imzalamaları, ya da diğer şekillerde yazılı metinler teati etmeleri gerekmez. Eğer beraberlik ve birliktelik bu düzeye ulaşmışsa, elbet istenecek birşeydir, sevinilecek bir oluşumdur. Ama bu yok diye, hiçbir beraberlik yok, hiçbir birliktelik yok, sadece dağınıklık, parçalanma var demek yanlıştır. Beraberlik, birliktelik, zaman içinde, bir süreçle oluşacak bir husustur. Bu süreç içinde beraberlik, birliktelik, oluşur ve belli bir oluşmadan sonra, belli bir olgunluk düzeyine ulaştıktan sonradır ki, bu beraberlik, birliktelik, ilişkilerine kurallara bağlı, daha somut bir biçim, bir düzen verilebilir.

Bu sebeplerledir ki, solun parçalanmış, bölünmüş dağınık olduğu iddiaları kanaatimce abartılmıştır. Bugün solda bir beraberliğe, birliğe doğru yönelme açık seçik görülmektedir. Hedefler açısından görülmektedir. Eylem beraberliği açısından görülmektedir. Örneğin MC'nin iktidardan düşürülmesi gereği, gerek siyasal örgütler gerekse siyasal olmayan örgütler tarafından benimsenmiş ve tekrar tekrar verilen demeçlerde bildirilerde dile getirilir olmuştur. MC'nin düşürülmesi için parlamento olanaklarının sonuna kadar kullanılması gereği, ama parlamento içi mücadelelerle yetinmeyip kitlesel eylemlere de girişilmesi gereği; bu husus da bugün genellikle kabul edilmiştir ve uygulanmaktadır. Faşizme ortam yaratmamak gerekçesiyle kitlesel hareketlerden çekinme tavrı bugün hemen hemen tamamen ortadan kalkmıştır. Eylemler yapılmaktadır, örgütlenmektedir ve çeşitli siyasi olan ve olmayan örgütler mensupları birbirlerinin eylemlerine katılmakta, bu eylemleri desteklemektedirler. Bunlar küçümsenmeyecek gelişmelerdir. Ama yeterli mi diyeceksiniz. Şüphesiz yeterli değil. Ama bugünkü duruma statik olarak bakmamalı, nereden nereye doğru, nasıl bir gelişme çizgisi var, ona bakmak gerektir. Buna bakıldığı zaman da, durumun olumlu ve sevindirici olduğu görülür. Elbette ki umulur ki, bu birliktelik ve beraberlik giderek daha somut, daha düzenli bir biçim alacaktır.

DİYARBAKIR'DA 1 Mayıs : ANTİ DEMOKRATİK BASKILAR

Burjuvazinin asıl hedefinin işçi sınıfı olduğu, 1 Mayıs'ta Diyarbakır'da bir kez daha kanıtlandı. Diyarbakır'da Hitit Ecza Deposunda Sosyal-İş'in grevi 46. gününü doldururken baskılar da arttı. Hitit Ecza Deposu işçileri, örnek bir grev sürdürüyorlar. Kararlı ve direnç̧liler. Tüm bunlar burjuvaziyi telaşlandırıyor. Bu örnek direnişi kırmaya çalışıyorlar. Grevi dağıtmak, işçileri yılgınlığa itmek patronların baş sorunu.

Diyarbakır'da da işçiler bir mayısı kutlamak istediler. Grev yerlerine DİSK'in 1 Mayıs için hazırlattığı ve çeşitli sendika gazetelerinde basılmış olan bir deseni büyütüp, pano olarak astılar. 1 Mayıs dolayısıyla alarm halindeki polis, derhal panoyu indirip, işçilerden ikisini 1. Şubeye götürdü. Grev komitesinde bulunan bu iki işçi, «Üzerinde kızıl bir bayrak bulunan, sol elinde çekiç tutan bir erkek işçi ile sol yumruğu havada sıkılı vaziyette bir kadın işçiyi temsil» eden bir pankartı asarak, «gelip geçenlerin dikkatini çektikleri, trafiği engelledikleri» ve bu «kızıl bayrakla halk üzerinde infial yarattıkları» için 30/4/1976 günü Devlet Güvenlik Mahkemesi'ne verildiler.

Daha sonra olay 2. Ağır Ceza Mahkemesine geçti, Mahkeme başkanının «asılan afişler işçi haklarının ve emek mefhumunun esprisini ifade etmekle komünizm propagandası mahiyetinde olmadığını...» belirten olumlu şerhine rağmen iki işçi şu anda hapisteler ve 142/1 ve 40. maddelerden yargılanıyorlar.

KÜÇÜK BURJUVA DEVRİMCİLİĞİ : DÜN VE BUGÜN

«İlerleyen ve güçlenen ama henüz amacından çok başlangıç noktasında bulunan bir harekette, suni olarak, bu hareketin nihai noktasının belirtilerini arayanlar.»

Yıllar önce, anarşist ve teröristler böyle tanımlanmıştı. Bilimsel sosyalizmin «solunda» görünen çeşitli akımlar, tarihin çeşitli dönemlerinde sosyalist hareketin karşısında yer aldı. Marksizmin ve I. Enternasyonal'in karşısına Proudhon ve Bakunin olarak çıktı. Rusya'da Bolşevik hareketin karşısına çeşitli görünümlerde dikildi. Daha sonra, Sovyet devrimine karşı Makhno çeteleri olarak silaha sarıldı. İç savaş arasında, İspanya'da devrimci mücadeleye büyük zararlar verdi. 1968 baharında, «devrimi hemen bulunduğunuz yerde yapın» sloganı ile Paris sokaklarını dolaştı. Bugün ise, Türkiye'de, sayısı belirsiz cephelerle, «ordu»larla, «ittifak»larla büyük kentlerin üniversite kantinlerinde ve kimi zaman da meydanlarında görülüyor.

Birinci gözlem: Sosyalizmin solunda görülen akımlar, tarihin değişik dönemlerinde, **değişik ülkelerde ortaya çıkabiliyor. Bu gözlemin** sonucu ise şöyle: «solcu» sosyalizmin belirli bir **toplumsal** temeli olması gerek. Toplumsal temeli olmayan olguların, değişik dönemlerde değişik ülkelerde ortaya çıkabilmelerine olanak yok.

İkinci gözlem: «Solcu sosyalizm» Rusya'da, İtalya'da ve İspanya'da, İngiltere ve Almanya'ya kıyasla daha yaygın ve etkin oldular. Sonuç: Geçmişte, sosyalist hareketin gelişmesi ile birlikte, küçük burjuvazinin, küçük mülkiyetin yaygınlığını koruduğu ülkelerde «sol sosyalizm» daha yaygın görüldü.

İki gözlem ve iki sonuç, «solcu sosyalizm»in, ya da bugünkü genel adı ile goşizmin temelinde küçük burjuvazinin ve onun görüş açısının yattığını gösteriyor.

Kapitalist toplumda, işçinin, ilk ağızda düşmanı, hedefi olarak kapitalisti, yani işverenini görmesi çok doğal. Yine aynı toplumda, işverenin hedefi işçilerdir. Kapitaliste göre, kendi egemenliğini sarsacak, yıkacak tehlike ancak işçilerden kaynaklanabilir. Bu iki basit gözlem, burjuvazi ile proletaryayı karşı karşıya getirir.

Bir de küçük burjuvaları düşünmek gerekiyor. Kent küçük burjuvazisi; esnaf ve zanaatkarlar, köylüler ve diğerleri. Kapitalizmin çeşitli gelişim evrelerinde bu sınıflara özgü sorunlar da ortaya çıkıyor. Bunlar, karşılaştıkları güçlüklerin, yıkımın nedeni, kaynağı olarak kimi, neyi görecekler? Toplumsal konumları, üretim süreci içerisindeki yerleri, hedef olarak doğrudan doğruya kapitalist düzeni görmelerine elverişli değil. Zaman zaman, ürünlerine düşük fiyat veren bir kapitalist olabilir hedef. Ama kimi zaman da sınıf dayanışması ile hakkını söke söke alan işçiyi düşman beller. Orta köylü, hem çalıştırdığı işçinin, hem de ürününü sattığı, araç gereç aldığı tüccarın, kapitalistin karşısına düşer.

Küçük burjuvazinin, proletarya ve burjuvazi gibi net bir sınıfsal konuma sahip olamaması, onun, toplumsal olgular üzerine, kendi başına doğru ve net bir gözleme kavuşmasını engelliyor. Mülksüzleşme sürecinde, küçük burjuvazinin, toplumun çeşitli sınıfları ile düştüğü çelişkiler ona asıl hedefi şaşırtıyor. Toplumdaki sınıflar içinden açık bir düşman seçememek, onu **sınıflarüstü** gördüğü bir düşmana karşı harekete geçiriyor. Bu düşman, gerçekte toplumdaki egemen sınıfın egemenlik aracından başka bir şey olmayan devlettir.

Proudhon'un anarşizmi, Marksizmin karşısına böyle çıktı. Bakunin, geleneği sürdürdü. Küçük burjuvazi, kendisinden koparılan mülkiyeti düşman olarak seçti. Nedenle sonucu karıştırıp, mülkiyetin devlet sayesinde varolduğunu sandığından baş düşman devlet oldu. Bu küçük burjuva görüşü, mülksüzleşen küçük burjuvazide ve sınıflarla değil, devletin «asayiş kuvvetleri» ile çelişkisi olan lumpenproletaryada taban buldu. O dönemde, «Rusya'nın tek ve gerçek devrimcilerinin haydutlar olduğu» ilan edildi.

Küçük burjuva devrimciliğinin geçmişteki özü, tabanı ve pratiği bu oldu. Küçük burjuva devrimciliği, daha sonra da çeşitli ülkelerde kendini gösterdi. Tabanı farklılık gösterse bile, aynı kaldığı için küçük burjuva devrimciliğinin pratiği de hep aynı kaldı. Küçük burjuva devrimciliği, geçmişte ve bugün, değişmeyen evrensel özelliklere sahip. Bunlardan en önemlisi, **sınıflardan soyutlanma**. Sınıflardan soyutlanan bir görüşün pratiği ise ancak **siyasetten soyutlanma** olabilir. Sınıflardan ve siyasetten soyutlananların, siyasi örgüte gerek duymaları olanaksız. Hedef, sınıflar değil, kurumlardır. Araç ise, sınıfsal örgüt değil, tek tek bireyler ya da grupçuklardır. Sınıfları değil kurumları hedef almak, pratikte hiç bir şeyi hedef almamak demek. Evrensel sonuç şu: Küçük burjuva devrimciliği, goşizm, siyasetten elini eteğini çekmiştir; sözde siyaset yapmasına rağmen, **pratikte** siyaseti inkar eder.

Goşizm, günümüzde özellikle öğrenci gençlik kesimi içinde taban buluyor. Birçok ülkede olduğu gibi, Türkiye'de de durum bu. Bunun çeşitli nedenleri var. En başta 19. yüzyılın hızlı mülksüzleşme süreci günümüz için geride kalan bir olgu. Gelişmiş kapitalist ülkeler bu süreci tamamladılar. Bugün azgelişmiş ülkelerde ise böyle bir sürecin 19. yüzyılın hızlı kapitalistleşme süreci boyutlarında tekrarına olanak yok. Günümüzde, üretici küçük burjuvazi açısından, 19. yüzyıla kıyasla daha statik bir durum söz konusu.

Ama yine günümüzde, küçük burjuva devrimciliğinin, goşizmin hayatiyet bulabileceği başka alanlar var. Türkiye'nin pratiği, başka ülkelerin pratiği gibi, bunu ortaya koyuyor.

Pratik şu: Küçük burjuva kökenli, üretim sürecinden kopuk öğrenci gençlik, genel olarak demokratik özlemlere sahip bir kitle oluşturuyor. Küçük burjuvazinin diğer kesimleri gibi, **bir toplumsal grup olarak** öğrencilerin hedef ve talepleri demokrasi mücadelesi sınırları içinde kalıyor. Ancak mesele burada kalmıyor. Günümüz koşullarında, bilgiye yakınlıkları, öğrenme süreci içinde oluşları, öğrencilere bir çok şey öğretiyor. En azından, demokratik özlemlerinin, gerçek anlamda sosyalizme bağlı olduğunu görüyorlar. Sosyalizmin ne olduğunu kavrıyorlar. Burada bir başka önemli nokta işin içine giriyor: Öğrencilerin belirli öğrenim merkezlerinde toplu halde bulunmaları, heyecanları ve harekete geçmeye yatkınlıkları. Bu özellikler, demokratik özlemlerin sosyalizmde yattığını sezen öğrenci kitlesine, **sosyalist bir güç** oldukları izlenimini veriyor. Sınıf olmayan, üretim süreci içinde bulunmayan, ama bütün bunlara karşılık geniş bir kitle oluşturabilen kümelenmelerin, dünyayı kendi eksenlerinde dönüyor sanmaları bu açıdan doğal. Bu, tek tek bireyler için olduğu kadar topluluğun bütünü için de geçerli. Küçük burjuva devrimciliğinin, goşizmin kök saldığı yer de burada.

Oysa, çeşitli farklılıklara karşılık, sınıfsal kökeni aynı olduğu için, geçmiş yüzyılın solcu sosyalistleri ile günümüzün öğrenci goşizmi arasında **özde** hiç bir farklılık yok. Özdeki ayniyet, yine **sınıflardan soyutlanmışlıkta** yatıyor. Sonuçlar da aynı: Siyasetten ve örgüt gereksiniminden soyutlanmak, hedef olarak sınıfları değil, **kurumları** seçmek.

Öğrenci goşizminin Türkiye'deki pratiği bunun sıcak örneklerini veriyor. Goşist grupların yayın organları, Türkiye'de sosyalist hareketin birliğinin sağlanmasında ilk adım olarak öğrenci gençlik içinde birliğin sağlanmasını görüyor(!) Sınıflardan soyutlananlar ve dünyanın kendi eksenleri etrafında döndüğünü sanan küçük burjuvalar için rahat bir çözümleme. Başka örnekler de var: Polisle çatışmayı **başlı başına bir amaç** olarak görenler ile Rus burjuvazisi yerine yalnızca Rus polisini hedef alan anarşistler arasında yalnızca tarih farkı var. Siyasetten soyutlanmanın ve bunun sonuçlarının örnekleri çoğaltılabilir: Siyasetten soyutlanma: Türkiye goşizmi, «MC Düşürülmelidir» sloganının karşısına «tek yol devrim» sloganını çıkarıyor. İlkinin pratiğe uzantısı var. En azından, MC'nin düşürülmesi için nelerin yapılması gerektiği sorusunu ortaya atıyor ve cevap veriyor. Buna karşılık «tek yol devrim» sloganının tek uzantısı «devrim yapmanın gerekli olduğu». Bunun nasıl hangi örgütlenme ile yapılacağı konusunda hiç bir açıklık yok. Türkiye goşizminin siyasetten kopukluğu, «tek yol devrim, çünkü herşey devrimle çözümlenir; her şey devrimle çözümlendiğine göre tek yol devrim» kısır döngüsünde en belirgin bir biçimde somutlanıyor.

Goşizm, bu özellikleriyle, Türkiye'de olsun, başka ülkelerde olsun, burjuvazi için hiç bir tehlike arzetmiyor. Geçmişin ve bugünün «tek yol»cularının devrimi gerçekleştirdikleri bir tek ülke yok yeryüzünde. Ama dünyanın her yerinde devrimci harekete büyük zararlar verdikleri ortada. Bugün Türkiye'de goşizmin etki alanı 1971 öncesine kıyasla çok daha sınırlı. Bunun nedeni ise açık: Sosyalist hareket 1971 öncesine kıyasla birikim ve örgütlenme alanında ilerleme kaydetti. Önemli mesafe aldı. Ama, 1971 öncesinin goşizmi, bugün sahneye ufak tefek rötuşlarla çıkıyor. «Kurt ve küçük kız» masalında olduğu gibi, üzerine uydurmaya çalıştığı bilimsel sosyalizm urbasının altından, gerçek niteliği apaçık görülüyor.

SOSYALİST SİSTEM - KAPİTALİST SİSTEM ve EKONOMİK YARIŞ

1917 Ekim Devrimi ile dünya iki farklı sosyo-ekonomik sisteme ayrıldı. Sosyalizm ve kapitalizm. Bu tarihten beri de bu iki sistem arasındaki ekonomik yarış uluslararası ilişkilerin en belirleyici unsuru oldu. Bu yarış aslında genç ve sürekli büyüyen sosyalizm ile sürekli gerileyen kapitalizm arasında dünya ölçeğinde süregelen sınıf savaşının bir biçimidir. Bu sınıf savaşı objektif tarihi bir süreçtir. Sermayenin sözcüsü durumundaki partilerin, politikacıların, bilim adamlarının bütün inkâr çabalarına rağmen ve onların istekleri ve iradelerinden bağımsız olarak varolan ve gelişen tarihi bir süreç.

Sosyalizm ilk döneminde zayıftı. Kapitalist dünya, basını, politikacıları ve bilim adamları ile maddi bir güç haline gelen sosyalizmin bir haftaya, bir aya, bir yıla kadar yıkılacağını müjdeliyordu.

Sosyalist ülkeyi gözden düşürmek istiyordu. Aslında hala sürmekte olan bu propaganda, maddi bir güç haline gelen sosyalizmin büyümesini, gelişmesini engelleyemedi. Üretim araçlarının kamu mülkiyetine, planlamaya, kooperatif çiftliklerine ve işçi ve emekçi sınıfların bilinçli disiplinine dayalı bir ekonomik sistem kuruldu. Birinci Dünya savaşı ve karşı devrimcilere karşı verilen savaştan hemen sonra, sosyalizm dinamik bir ekonomik yapı ile gelişmeye koyuldu. Çok kısa bir süre içinde Batı Avrupa'nın ve Kuzey Amerika'nın en güçlü kapitalist ülkeleriyle boy ölçüşebilecek düzeye geldi. Ve nihayet tek sosyalist ülke 1940'larda; sosyalizmi yok etmeyi hedefleyen ve Avrupa devletlerinin bütün olanaklarını kullanan Nazi Almanyasının yönlendirdiği askeri ekonomik bloku yendi. Sosyalist ülkenin faşist Nazi Almanya'sını yenmesi, sosyalizmin gücünün bütün dünya tarafından kabul edilmesinde önemli bir adım oldu. Bunun ardından Avrupa ve Asya'da yeni sosyalist ekonomiler doğdu. Böylelikle sosyalist sistemini oluşturan ondört ülke ekonomik ve politik anlamda insanlık önünde daha güçlü bir almaşık olarak ortaya çıktı.

Bugün dünya sosyalist sisteminin başarıları evrensel olarak kabul ediliyor. Bunun en temel nedeni, sosyalist toplumun ve üretiminin politik, sosyal ve ekonomik temellerinin güçlü olması ve sürekli gelişmesi. Sosyalist sistem bir bütün olarak gerçekten yüksek seviyede bir ekonomik gelişme göstermişti. Bu yazı içinde COMECON'a dahil sosyalist ülkelerden verilen sayılar bu gelişmeyi açık olarak gösteriyor. Örneğin; 1950'ye kadar sosyalist ülkeler dünya sanayi üretiminin % 18'ini oluşturuyordu. Bugün ise bu sayı % 30'un üzerinde. Aynı zamanda sosyalist ülkeler bugün dünya nüfusunun % 10' undan daha azını oluştururken, dünyada üretilen toplam ulusal gelirlerin % 25'inden fazlasını üretiyor. Ve sosyalist ülkelerin toplam ulusal gelirleri, en güçlü kapitalist ekonomik gruplar olan ABD ve Ortak Pazar devletlerinin toplam ulusal gelirlerinden daha fazla.

Planlı sosyalist ekonomi büyük bir hızla gelişiyor. Hiçbir gerileme veya bunalıma düşmeksizin. 1950-72 döneminde, sosyalist ülkelerdeki sanayi üretimi 1950'ye göre sekiz kat arttı. Bu sayı gelişmiş kapitalist ülkelerde ise en fazla üç misli idi. Örneğin ABD'de sanayi üretimindeki artış ancak iki buçuk misli idi. 1919 ve 1972 yılları arasında sosyalist ülkelerin üzerinde bulundukları alan yüzde 65, nüfusları dokuz misli arttı. Ekonomik gelişme bundan daha hızlı idi. 1922'de sosyalist sistem dünya sanayi üretiminin % 1'ini omuzlayabiliyordu. Bu sayı 1972'de % 39'a çıktı. Bu dönemde gelişmiş kapitalist ülkelerin dünya sanayi üretimindeki payları % 90' dan % 54'e düştü. Ayrıca çelik, petrol, kimya, metalurji gibi sanayinin en temel alanlarında sosyalist sistemdeki üretim kapitalist sistemdeki üretimi gerilerde bıraktı. Sistemler arası yarış başladığında sosyalist sistemin sanayi üretimi kapitalist sistemin sanayi üretiminin ancak doksanda biri iken bu oran bugün % 70'e çıktı.

İki sistem arasındaki bu gelişme farklılığının temel nedeni üretim araçlarının mülkiyetinde yatmaktadır. Üretim araçlarının özel mülkiyetine dayanan kapitalist sistem gerilemekte, üretim araçlarının kamu mülkiyetine dayanan sosyalist sistem ilerlemektedir. Üretim araçlarının özel mülkiyeti ve insanın insan tarafından sömürüsü kapitalist dünyadaki bütün sosyal hastalıkların, bunalımların ve sınıf çatışmalarının, grevlerin, işsizliğin ve hatta emeğin üretkenliğinin artış hızının daha düşük olmasının temel nedenidir. Kapitalist sistemde üretimin toplumsal karakteri ile mülkiyetinin özel karakteri çelişir. Ve bu çelişki kapitalist sistemde üretici güçlerinin gelişmesini yavaşlatır. Ekonominin gelişmesini yavaşlatır. Sosyalist sistemde ise üretim araçlarının özel mülkiyeti kaldırılmıştır. Üretim araçları toplumsallaştırılmıştır. Böylece üretici güçler ile üretim ilişkileri arasındaki çelişki ortadan kaldırılmıştır. Sosyalist toplumda yaratılan değer, herkese katkıda bulunduğu emeğe göre dağıtılmaktadır. Yaratılan toplumsal değerden hiç kimse hiçbir grup veya sınıf kapitalist toplumlarda olduğu gibi **kâr** adı altında bir gelir elde edemez. Bu yüzden sosyalist toplumun her bireyi toplumsal zenginliğin artmasını ister, bunun için çalışır. Çünkü, toplumsal zenginliğin artması aynı zamanda kişilerin yaşam seviyelerinin de artması demektir. Kapitalist toplumda ise üretimin itici gücü açlık korkusundan doğan disiplindir. Yaşamak için emek gücünü satan işçi yaratılan değerden emeğinin karşılığı kadarını hiçbir zaman alamaz. Bu ise işçinin üretkenliğini yaratılan toplumsal zenginliklerle olan ilgisini azaltır.

Üretim araçlarının kamulaştırılması ile üretim, toplumun gerek ve ihtiyaçlarına uygun olarak merkezi planla ve sistemli bir biçimde gelişir. Sosyalist sistemde bu durum kapitalist ekonominin temel özelliği olan ve kapitalizmin ilk hızlı gelişme evrelerinde dahi görülen devresel «fazla üretim», bunalım dönemlerini ortadan kaldırır. Amacı azami kâr olan ve anarşik bir üretim yapısına sahip olan kapitalist toplumda belli aralıklarla bunalımlar görülür. Oysa toplumsal gerek ve ihtiyaçlara yönelik merkezi planlı ve sistemli bir üretimi temel alan sosyalist toplumda ekonomik bunalım sorunu yoktur. Sürekli ve uyumlu bir ekonomik büyüme vardır. İki sistem arasındaki bu temel farklılık kendisini bütün istatistiklerde gösterir. Örneğin Sovyetler Birliği ve ABD'nin sanayi üretimlerindeki büyüme hızları karşılaştırıldığında şu gerçekler tesbit edilir: Büyüme hızı 1930'larda Sovyetler Birliğinde ABD'dekinden 14 misli daha yüksek idi. 1940'larda savaş dönemi ve savaş sonrası döneminin özellikleri sonucu büyüme hızları her iki ülkede eşit oldu. 1950'lerde Sovyetler Birliğindeki büyüme yeniden dört beş misli daha fazla oldu. Ve 1960'larda Sovyetler Birliğindeki büyüme ABD'deki büyümeden % 80 daha fazla idi. 1951-72 yılları arasında sosyalist ülkelerin sanayii % 84.3'lük bir büyüme kaydederken, kapitalist ülkelerdeki sanayi ancak % 30'luk bir büyüme kaydedebildi.

Kamu mülkiyeti ve merkezi planlama sosyalist ülkelerde ulusal gelirin yüksek düzeyde bir birikimin gerçekleştirilmesine imkân verir. Bu ise hızlı ekonomik büyümenin yanında, üretimde üretkenliğinin sürekli artmasını, kapitalist ülkelerle sosyalist ülkeler arasındaki teknik farklılığın giderilmesini de sağlar. Ulusal gelir birikiminin yüksek düzeyde olmasının bir sonucu olarak sosyalist ülkelerdeki sanayi üretimi 1972'de, 1937'de üretilenin 15 misli olmuştur. Aynı dönemde kapitalist ülkelerdeki artış ise sadece 4.7 mislidir.

Sosyalizm, toplumun temel üretici gücü olan insan emeğini en verimli bir biçimde kullanılır. Kapitalizmde ise üretici güçlerin gelişmesi ve teknolojik ilerleme beraberinde işsizliği, insan gücünün kullanılmamasını getirir. Örneğin 1971'de yalnız kapitalist ülkelerde on milyon işsiz vardı. İşsizlik ise «değer» yaratan insan gücünün israfı, sosyal zamanın kaybı demektir. Kronik işsizlikten dolayı kapitalist ülkeler her yıl ulusal gelirlerinin en azından % 10'u kadar daha az üretim yaparlar. Bunun yanında emeğin üretkinliğinin artış hızı önemli bir sorundur. Sosyalist sistemde, emeğin üretkenliğinin artış hızı kapitalist topluma göre daha fazladır. Nitekim 1952-72 yılları arasında Sovyetler Birliğinde emeğin üretkinliğinin artış hızı, İngiltere, ABD, Fransa ve Batı Almanya'dan % 50-100 arasında daha fazla olmuştur.

Sayısal gerçeklerden de anlaşıldığı gibi sürekli sosyalizmden yana gelişen ekonomik yarış, bütün dünyada üretim araçları üzerindeki mülkiyetin kaldırılmasına ve ekonomik kargaşanın yok edilmesine kadar sürecektir. Bu ekonomik yarış bir yandan sosyalizmin gücünü gösterirken bir yandan da kapitalist ülkelerdeki üretimin artmasını zorlamakta, kapitalizmin üretimde yeni yöntemler arasında yol açmaktadır. Bu durum ise bir yandan teknolojik gelişmeyi körüklerken, bir yandan da kapitalizmin bunalımlarını derinleştirmektedir. Bu yüzden uluslararası ilişkilerde barış içinde birarada yaşama politikasının önemi ancak sistemler arası ekonomik yarış ve bu yarışın sosyalist sisteme kazandırdıkları ile birarada değerlendirildiğinde daha açık bir biçimde anlaşılmaktadır. Sosyalist sistemle kapitalist sistem arasındaki ilişkilerin en önemli yönlerinden birisi, sınıf savaşının bir biçimi olan ekonomik yarıştır.

Çağımız kapitalizmden sosyalizme geçiş çağıdır. Yakın geçmişe kadar kapitalizm tüm dünyayı kapsayan bir sistem iken, bugün dünyanın önemli bir bölümü kapitalizmin dışına çıkmıştır; artık bir kapitalist dünya sistemi, bir de, sosyalist dünya sistemi vardır. Temel çelişki bu iki sistem arasındadır. Sistem ayrımını doğuran temel öge, üretim güçleri ile üretim ilişkileri durumunun iki sistemde nitelikçe ayrı, birbirinin karşıtı olmasıdır.

— TİP PROGRAMI'NDAN

VİETNAM'DA SOSYALİZMİN KURULUŞUNA DOĞRU

1975 yılı 1 Mayıs'ı dünya işçi sınıfı, tüm sosyalist, ilerici ve demokratik güçleri için bir çifte bayram olmuştu. Güneydoğu Asya halklarının 1930'larda yükselttikleri ulusal ve toplumsal kurtuluş bayrağı uzun, kanlı ve fakat onur verici yiğit savaşlar sonunda emperyalizmin ve gericiliğin bir burcunu daha çakılmıştı.

1858 yılından itibaren Fransız emperyalistlerinin işgaline uğrayan Vietnam daha sonra, Japonya, 2. Dünya savaşından sonra tekrar Fransa ve nihayet ABD işgalcilerine karşı 100 yılı aşkın bir zaman bağımsızlığı için yılmadan savaştı.

Vietnam devriminin örgütçüsü ve öncü gücü olan Vietnam Emekçi Partisi 1930'da Ho Chi Minh tarafından kurulduğu gün, «Ulusal kurtuluşa götürecek tek yol işçi sınıfının devrimidir» şiarıyla yola çıkıyor ve devrimin kaçınılmaz zaferini müjdeliyordu.

ABD emperyalizmi 1965'te Demokratik Vietnam Cumhuriyeti'ne saldırırken bunun ardından gelen dönem, Vietnam halkının bir kez daha destanlaşan şanlı savaş ve emperyalizmin Güneydoğu Asya'dan süpürülüp atılması dönemi olmuştur.

Bu zafer, aynı zamanda dünya emperyalist sisteminin tayin edici gücünü ve rolünü artık yitirdiğini, başta dünya sosyalist sistemi olmak üzere dünya işçi sınıfı hareketi ve ulusal kurtuluş savaşları bayrağının büyük bir onurla yükseldiğini gösteriyordu.

ABD emperyalizmi, bölgedeki etkinliğini sürdürmek için yürüttüğü bu savaşta en modern silahlarını kullandı. Kimi modern silahlar ilk kez bu kahraman halkın üzerinde denendi. Zehirli gazlar, napalm bombaları, toplu katliamlar, kimyasal bombalar vb. emperyalizmi yenilgiden kurtaramadı.

Geçtiğimiz yıl 1 Mayıs'ında kesin zafer kazanıldı. Kukla hükümetin başkenti Saygon ulusal kurtuluş güçlerince ele geçirildi. Bu kentin adı artık Ho Chi Minh idi. ABD emperyalizmiyle beraber işbirlikçileri son bir kez daha kasaları soyarak ülkeyi tam bir panik içinde terkettiler.

KURTULUŞTAN SONRA VİETNAM

Bağımsızlık mücadelesinin zafere ulaşmasından sonra, savaşın ve emperyalist sömürünün yıkıntıya uğrattığı ekonominin yeniden kurulması mücadelesi başladı.

Uzun savaş yıllarında Güney Vietnam ekonomisi bir savaş ekonomisi haline dönüştürülmüş ve ülke bütünüyle dışa bağımlı hale getirilmişti.

1974 yılında Güney Vietnam'ın ithalâtı 867 milyon dolardı. Bunun % 70'i gıda maddesi idi. İhracat ise 75 milyon dolardı. Ve baş ürün dondurulmuş karides idi. Kentlerde oturan 7 milyon nüfusun 2 milyonu işsizdi.

Kurtuluştan sonra ordular dağılınca aileleriyle beraber işsiz ve muhtaç durumda olanların sayısı 5,6 milyon arttı. Bu arada işbirlikçilerin ülkeyi terkeden 105 milyar Vietnam Lirası'nı da beraberlerinde kaçırdıklarını, savaş sırasında işyerinin çoğunun 5 milyon hektarlık orman alanının yarısının tahrip edildiğini, 600 bin hektar ekilebilir toprağın terkedildiğini belirtmek gerekir.

Bu durumda ekonominin barış koşullarına göre yeniden düzenlenmesi, kuzey ve güney ekonomik kültürel ve siyasi birliğinin yeniden ve sağlam bir biçimde kurulması gerekiyordu. Tarım kaynaklarının en hızlı bir biçimde artırılması için köylü nüfusun büyük bir bölümünün yeniden toprağa yöneltilmesine başlandı.

Savaş yıllarında olduğu gibi ekonominin düzenlenmesinde de sosyalist dünya yardımlarını yoğunlaştırdı. 1975 yılının en önemli projesi, Demokratik Alman Cumhuriyeti'nin yardımıyla kurulan demir çelik tesisleri idi.

Devrim hükümeti'nin kararlı tutumu sonucu geçtiğimiz yıl haziran sonunda Ho Chi Minh'teki 384 işletme normal üretime geçti.

Devrimin zaferinden 1 yıl sonra Devrim Komitesi 2. başkanı Hieu şunları söylüyordu: «Devrimci iktidar sorunu çözülmüş durumdadır. Kıtlığı ortadan kaldırma sözü tutulmuştur. Eski rejimin zenginlerinin hizmetindeki sağlık sisteminin yerine en küçük köye kadar uzanan bir sağlık şebekesi kurulmuştur. çoğunlukla paralı olan okullar parasız ve herkese açık hale getirilmiştir.»

Kurtuluştan sonra ekonomik sorunlar yanısıra siyasal sorunlarda yoğundu. Bunların başında Kuzey ve Güney'in birleştirilmesi ve yeni bir devletin kurulması geliyordu. 25 Nisan 1976 yılında yapılan seçimlerde tüm Vietnam'ı temsil etmek üzere kurulacak ulusal meclis için 243 Güney'den ve 249 Kuzey'den olmak üzere 492 milletvekili seçildi.

Ulusal meclis, Birleşik Ülke'nin adını, bayrağını, ulusal marşını ve başkentini saptayacak. Yeni anayasayı görüşecek ve onaylıyacak. Ve savaş sonrasının ilk 5 yıllık planını kararlaştıracak.

Milletvekili seçimlerine 18 yaşın yukarısında tüm Vietnamlılar katıldı. Seçimler sırasında aynı zamanda aday olan Katolik bir din adamı şunları söylüyordu: «Devrimci hükümet'in dinsel özgürlükle ilgili yasalarına uyulmaktadır. Ve gelecekte de uyulacağına inanıyorum. Kilise ile sosyalizmin toplumsal alanda işbirliği yapması mümkündür.»

Vietnam Emekçi Partisi yetkililerinden Tung ta şöyle dedi: «Seçimlerin rejimi tayin etmesini beklememek gerekir. Çünkü rejim hakkındaki karar mücadele sürecinde alınmıştır. 27 Nisan 1975'e kadar biz Amerikalılara, yarı proleter-yarı burjuva bir koalisyon kurulmasını önerdik. Bunu kabule yanaşmadılar. Fakat biz önerimizi 27 nisandan sonra tekrar etse idik kendimizi aptal yerine koymuş olurduk... bazıları bizdeki seçimlerin demokratik olmadığını söylüyorlar... ABD de bu yıl yüz milyon amerikalı Cumhuriyetçi Parti ile Demokratik Parti'nin seçtikleri adaylar arasında bir seçim yapacaklar. Burjuvazi kendi sınıf çıkarlarını temsil eden bir adayın seçilmesine izin veriyor. Vietnam'da ise halk örgütleri kendi adaylarını seçiyorlar.»

Vietnam halkı, savaştaki kahramanlığını yeni toplumun siyasi ve ekonomik sorunlarının çözümü içinde gösteriyor. Şimdiki mücadeleleri Güneydoğu Asya'da barışın ve sosyalizmin yeni bir kalesini oluşturmaktır.

ÇARK BAŞAK ● **Türkiye İşçi Partisi Merkez Yayın organı** ● Sahibi : Türkiye İşçi Partisi adına **Behice BORAN** ● Sorumlu yazı işleri müdürü : **Nurdan ORPEN** ● 15 günde bir yayınlanır ● Yönetim yeri : TİP Genel Merkezi, Nur'u Ziya Sok. 17/5 Tünel - İSTANBUL Tel: 45 92 01 ● Abone: 24 sayı için 35.— TL. Yurtdışı: 70.— TL. ● Dizgi-Tertip : **Başaran Matbaası** ● Baskı : **Ufuk Matbaası** — Tel : 26 43 90